Ազգ
Azg
armenian daily
23 ՄԱՅԻՍ 2002 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 94 (2539)

Խիստ վտանգավոր վիճակ Հնդկաստանի եւ Պակիստանի միջեւ Քաշմիրում

«Պատրաստ եղէք վճռական, վերջնական ճակատամարտի», երեկ հայտարարեց Հնդկաստանի վարչապետ Վաջպային՝ այցելելով Քաշմիրի շրջանում տեղակայված հնդկական զորքին: Յարեւան Պակիստանի հետ վիճարկվող այդ տարածքում վերջին 4 օրերին լարվածությունը հասել է գագաթնակետին, շարունակվում են փոխադարձ ռմբակոծությունները: Սահմանի երկու կողմերում տեղակայված է շուրջ 1 մլն զինվոր, որոնցից 750 հազարը՝ հնդկական:

Վարչապետ Վաջպայիի խոսքերն ընկալվեցին համարժէք պատերազմի հայտարարության: Իր կառավարության արտահերթ ժողովում Պակիստանի նախագահ Մուշարաֆը հայտարարեց, որ իր երկիրը պատրաստ է Հնդկաստանին դիմակայելու, սակայն պատրաստ է նաեւ խաղաղ բանակցությունների: Միջուկային այս երկու երկրների միջեւ կոնվենցիոնալ որեւէ պատերազմ կարող է վերածվել միջուկային բախման:

907-Ի ՎԵՐԱՑՈՒՄԻՑ ՀԵՏՈ

ԱՄՆ զինվորականների մեծ պատվիրակություն Բաքվում

ԲԱՔՈՒ, 22 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երեքշաբթի Բաքու է ժամանել ամերիկյան զինվորականների մեծ պատվիրակություն՝ Եվրոպայում ամերիկյան ուժերի հատուկ գործողությունների հրամանատար, բրիգադի գեներալ Լեսլի Ֆուլլերի գլխավորությամբ: Ինչպես հայտնի է դարձել Բաքվի «Էխո» թերթին Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունից, ամերիկյան գեներալի ժամանման նպատակն է բանակցություններ վարել երկրի կառավարության եւ ռազմական գերատեսչության հետ ռազմական ոլորտում համագործակցության երեք հիմնական կետերի ուղղությամբ, որ հնարավոր է դարձել 907-րդ ուղղման վերացումից հետո: Դրանք են՝ 1) Ադրբեջանի զինուժերի պատրաստականության մակարդակը ՆԱՏՕ-ի ստանդարտներին համապատասխանության տեսակետից, 2) այն հարցը, թե ինչպես է Ադրբեջանն օգտագործելու 4,4 միլիոն դոլարի չափով ԱՄՆ ռազմական օգնությունը, 3) ընդհանուր բանակցություններ Ադրբեջանի ՊՆ եւ Պենտագոնի միջեւ համագործակցության զարգացման ուղղությամբ: Ի դեպ, արդեն հայտնի է, որ ամերիկյան ռազմական օգնության մի մասը (400 հազար դոլար) կծախսվի ադրբեջանցի սպաների անգլերենի ուսուցման համար: Ընդ որում ուսուցումը կկատարվի Բաքվում, ինչի համար մայրաքաղաք կժամանեն ամերիկյան մասնագետներ: Մնացած 4 մլն. դոլարը կհատկացվի ոչ հարձակողական բնույթի ռազմական տեխնիկայի գնման՝ հիմնականում պետության ծովային սահմանների ամրապնդման համար:

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

Հյուսիս-հարավ միջազգային միջանցք նաեւ Հայաստանով

«Հյուսիս-հարավ» միջազգային տրանսպորտային միջանցքի մասին» համաձայնագրի՝ մայիսի 16-ից ուժի մեջ մտնելու առթիվ Սանկտ Պետերբուրգում տեղի է ունեցել համաձայնագրի անդամ պետությունների տրանսպորտի նախարարների պաշտոնական հանդիպում, որին, ի թիվս համաձայնագրին միանալու ցանկություն հայտնած այլ երկրների, հատուկ հրավերով մասնակցել է նաեւ Հայաստանի պատվիրակությունը՝ տրանսպորտի եւ կապի նախարար Անդրանիկ Մանուկյանի գլխավորությամբ, տեղեկացնում է ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարության լրատվական ծառայությունից ստացված հաղորդագրությունը: Օրակարգում ծրագրի զարգացման խնդիրներից զատ՝ քննարկվել են համաձայնագրին միանալու ցանկություն հայտնած պետությունների հայտարարությունները:

Նշենք, որ Հայաստանը դեռեւս 2001թ. մայիսին էր պաշտոնապես հայտարարել համաձայնագրին անդամակցելու իր մտադրության մասին, իսկ Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը 2001 թ. օգոստոսի 27-ին, որպես համաձայնագրի դեպոզիտար երկիր, տվել է իր համաձայնությունը: Սույն խնդրի կարեւորությունը նախարար Ա. Մանուկյանը հիմնավորել է նաեւ իր ելույթում՝ մայիսի 21-ին կայացած հանդիպման ժամանակ: Ի դեպ, համաձայնագրին միանալու ցանկություն են հայտնել նաեւ Ադրբեջանը, Ղազախստանը, Բուլղարիան եւ Բելառուսը, ծրագրի նկատմամբ ակնհայտ հետաքրքրություն են ցուցաբերում Լիտվան եւ Ֆինլանդիան:

Իսկ թե ինչ կարող է տալ Հայաստանին անդամակցությունն այս համաձայնագրին, որի նպատակն է ստեղծել տրանսպորտային միջանցք Սանկտ Պետերբուրգից մինչեւ Բոմբեյ՝ բարձրացնելու միջազգային եւ տարանցիկ ուղեւորաքեռնափոխադրումների կազմակերպման արդյունավետությունը, ակնհայտ է դառնում այն պարզ իրողությամբ, որ գտնվելով հյուսիս-հարավ միջանցքի խաչմերուկում եւ տարածաշրջանում զբաղեցնելով կարեւոր աշխարհաքաղաքական ու ռազմաքաղաքական դիրք, վերջինիս տարածքը եւ տրանսպորտային ենթակառուցվածքները կարող են լավագույնս ինտեգրվել հյուսիս-հարավ միջանցքի տրանսպորտային ենթակառուցվածքներին: Հայաստանն ակնկալում է, որ իր տարածքը հնարավոր կլինի դարձնել տարանցիկ գոտի՝ նշված երթուղով միջազգային փոխադրումներ իրականացնելու համար, նշված է հաղորդագրության մեջ:

Սերգեյ Միրոնովը Կրասնոդարի դեպքերը որակեց «վանդալիզմ»

Երեկ հատուկ այցով Երեւան ժամանեց ՌԴ Դաշնային ժողովի Դաշնության խորհրդի նախագահ Սերգեյ Միրոնովի գլխավորած պատվիրակությունը՝ մոտիկից ծանոթանալու տարածաշրջանին: Հայաստանը Ռուսաստանի ռազմավարական դաշնակիցը «մնում է...»

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

կիցն է ու այցի ընթացքում շոշափվեցին նաեւ մի շարք հարցեր: Պատվիրակությունը ծաղկեպսակ դրեց եղեռնի զոհերի հուշարձանին ու բարեկամության ծառուղում պրն Միրոնովը տնկեց իր կյանքում առաջին ծառը:

Ուշագրավ էր պատվիրակության հանդիպումը հայ-ռուսական սլավոնական համալսարանի դասախոսական եւ ուսանողական կազմի հետ: Տարաբնույթ հարցերից կարելի է առանձնացնել հատկապես Կրասնոդարի երկրամասում կատարված դեպքերին վերաբերող հարցը: Պրն Միրոնովը նշեց. «Կատարվածի մասին միանշանակ բացասական կարծիք ունեմ: Պարզ է, որ կատարվել են որոշակի չարաշահումներ մարզային ղեկավարության կողմից: Սակայն, այդ հարցը մեր ուշադրության կենտրոնում է ու ամեն ինչ արվում է տարածաշրջանում հանգիստը վերականգնելու համար»:

Մեկ այլ ուսանողի հետաքրքրում էր՝ ՌԴ-ի հողային նոր օրենսդրությամբ Կրասնոդարի երկրամասում ապրող հայերին հողահատկացումներ կարվեն, թե՞ ոչ: Պրն Միրոնովը հստակ նշեց. «Հողային օրենսգրքով սահմանված բոլոր նորմերը հավասարապես են վերաբերում բոլոր ՌԴ քաղաքացիներին՝ անկախ ազգությունից ու երկրից»:

Քիչ անց, պատվիրակությանն ընդունեցին ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանը եւ ԱԺ-ի բոլոր խմբերի ու խմբակցությունների ղեկավարները, որտեղ էլ բազմաթիվ հարցերի շարքում տրվեց նաեւ Կրասնոդարին վերաբերող հարցն ու հնչեց այսպիսի պատասխան. «Կրասնոդարում պատահած դեպքերը համարում եմ վանդալիզմ, եւ վանդալիզմով զբաղվողները ոչ հայրենիք ունեն, ոչ ազգություն»:

Պատվիրակությունն իր այցը սկսել է Հայաստանից, իսկ այսօր կմեկնի Վրաստան ու Ադրբեջան: Պատվիրակությանը ընդունել է նաեւ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՄԱԳԱՏԷ-ի տնօրենը չի բացառում ՀԱԷԿ-ի փակումը

ԲԱՔՈՒ, 22 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ապագայում հայկական ատոմային էլեկտրակայանը կփակվի: Այդ մասին Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ այսօր Բաքվում կայացած հանդիպմանը հայտարարել է ՄԱԳԱՏԷ-ի գլխավոր տնօրեն Մոհամեդ էլ Բարադեյը: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, նա նշել է, որ «հայկական ատոմակայանում գործում է հին կայանք»: Էլ Բարադեյը նաեւ հայտնել է, որ ՄԱԳԱՏԷ-ն ուշադրությամբ հետեւում է այդ էլեկտրակայանի գործունեությանը:

Հեյդար Ալիեւն արտահայտվել է ի պաշտպանություն միջուկային զենքի չտարածման եւ նրա արգելման: Ըստ Ալիեւի, «միջազգային անվտանգության լայն տարածման ներկայիս պայմաններում այդ հարցն առանձնակի հրատապություն է ստանում»:

Բաքվում Հռոմի պապը խաղաղության եւ արմատականությունից հրաժարվելու կոչ է արել

ԲԱՔՈՒ, 22 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Ադրբեջանը դարպաս է Արեւելքի եւ Արեւմուտքի միջեւ, այդ պատճառով էլ ստրատեգիական եւ խորհրդանշական կենտրոնի նշանակություն է ձեռք բերում, որը համակողմանի զարգացման դեպքում կարող է հատուկ դեր ապահովել ադրբեջանական ժողովրդին», մայիսի 22-ին ժամանելով Բաքու հայտարարել է Հովհաննես Պողոս Երկրորդ պապը: Ինչպես հաղորդվում է, ինքնաթիռի սանդուղքի մոտ քահանայապետը դիմել է աշխարհի պատերազմող երկրներին՝ փոխադարձ հարգանքի եւ երկխոսության վրա հիմնված խաղաղության, արմատականությունից եւ իմպերիալիզմի բոլոր դրսեւորումներից հրաժարվելու կոչով: Կրոնները, ընդգծել է պապը, չեն կարող դիմակայության պատճառ լինել, ուստի եւ նա կոչ է անում հոգեւոր առաջնորդներին լինել խաղաղության եւ համաձայնության քարոզիչներ:

Մայիսի 23-ին Մարզական խաղերի հանրապետական պալատում Հովհաննես Պողոս Երկրորդ պապը ժամերգություն կմատուցի հանրապետության կաթոլիկների համար: Նույն օրը պապը կլինի կաթոլիկ ծխական համայնքում: Ինչպես հայտնել է Հարավային Կովկասի երկրներում պապական նվիրակ Կլաուդիո Գուջիրոտին, Հովհաննես Պողոսը ծրագրում է Ադրբեջանից դիմում հղել քրիստոնյաներին եւ մուսուլմաններին խաղաղության կոչով:

Այցը կտեւի երկու օր, եւ հինգշաբթի Հռոմի պապը Ադրբեջանից կմեկնի Բուլղարիա:

Մոսկվայում ծեծկռտուք՝ ուսանողների եւ ադրբեջանցիների միջեւ

ՄՈՍԿՎԱ, 22 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երեքշաբթի ցերեկը Մոսկվայում տեղի է ունեցել մեծ ծեծկռտուք՝ ՆԳՆ ակադեմիայի կուրսանտների եւ ադրբեջանցիների միջեւ: Ինչպես «Ինտերֆաքսին» հայտնել են մայրաքաղաքի ՆԳՎ-ում, քաղաքի հերթապահը ահազանգ է ստացել՝ «Դինամո» մարզադաշտին հարող Շատրվանների ծառուղու ամառային սրճարանում տեղի ունեցող զանգվածային ծեծկռտուքի մասին: Դեպքի վայր ժամանած միլիցիայի կարգախմբերը ձերբակալել են ծեծկռտուքի բոլոր մասնակիցներին: Ըստ միլիցիոներների, կուրսանտները եղել են անսթափ վիճակում:

75-ԱՄՅԱԿ

Ֆրունզե Դովլաթյանը եւ իր ժամանակը

ՌՈՒԲԵՆ ՄԻՐԶԱԽԱՆՅԱՆ

1996 թվականին Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության հերթական համագումարում ականատես եմ եղել մի հետաքրքրական զրույցի Ֆրունզե Դովլաթյանի եւ Խորհրդային Հայաստանի կարեւորագույն ղեկավարներից մեկի միջեւ, խոսքը վերաբերում էր «Երկունք» կինոնկարին: «Իրապես հանճարեղ էր հարբած Չարենցով դրվագը,- ասաց նախկին ղեկավար մտավորականը,- իրապես հանճարեղ, ինչպիսի՜ փիլիսոփայություն, ինչպիսի՜ խորություն»: «Այո,- համաձայնեց անվանի կինոռեժիսորը,- մոտ 10 րոպե էկրանային ժամանակի մեջ ուզում էի տեղավորել եւ իմաստավորել նկարագրված ժամանակի ողջ հավաստիությունը: Կարծում եմ, ստացվել էր»: «Իրավացի ես,- շարունակում էր նախկին ղեկավարը:- Տեսնելով դրվագը, հասկացա՝ եթե ուզում ենք, որ «Երկունքը» էկրան բարձրանա, Չարենցի հետ այդ դրվագը պետք է հանել, որից հետո

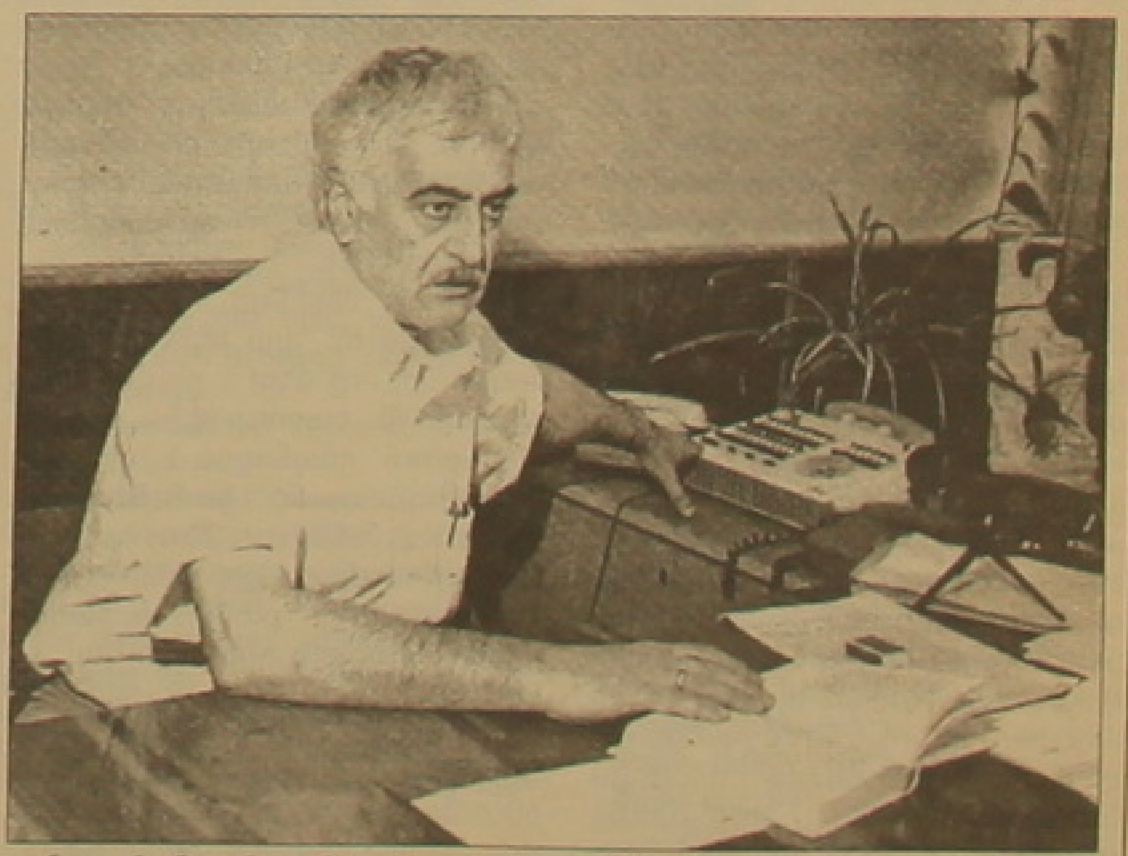

անպայման ոչնչացնել: Շատ ափսոս, Ֆրունզիկ, ուրիշ ճանապարհ չկար»:

«Այո,- կրկին համեստորեն համաձայնելով հաստատեց մեծ արվեստագետը,- ուրիշ ճանապարհ չկար...»:

Տես ▶ էջ 4

«Հոկտեմբերի 27»-ի գործով երեկվա դատական նիստը շարունակվեց տուժող Վիկտոր Դալլաքյանին տրվող հարցերով: Մեղադրողի կողմի հարցերին ի պատասխան տուժողն ասաց, որ Արմենակ Արմենակյանի սպանության մասով 6-րդ ահաբեկչի առկայության մասին իր ենթադրության պատճառն այն է, որ դեպքի վայրում 2 կողմից էլ պարկուճներ կային: Դա հիմք է տալիս ենթադրելու, որ եղել է փոխհրաձգություն:

Պրն Դալլաքյանն էլ, չգիտես ինչով պայմանավորված անլրջությամբ, պատասխանեց, որ շնորհակալ է կոմպլիմենտի համար:

Ամբաստանյալներին կոչելով գործիքներ եւ մեքենաներ՝ տուժողը նշեց, որ ԱԺ-ի իրադարձությունների պատճառ էր նաեւ վարչապետ Վ. Սարգսյանի քաղաքականությունը՝ կոնկրետ գործերով: Նաիրի Հունանյանն էլ, իր հերթին, խնդրեց դատարանին, որ տուժողի պատասխանը չվերափոխվի ազգափրկիչ եթյունը հայտնելով առ այն, որ «Հոկտեմբերի 27»-ը պետական հեղաշրջման ծրագրված փորձ էր, որի նպատակն էր վերանայել ԱԺ ընտրությունները:

Հայտարարությունն ԱԺ պատգամավորն ավարտեց այն մտքով, որ եթե իր կամ իր ընտանիքի անդամների հետ որեւէ բան տեղի ունենա, դա կլինի հանրապետության ղեկավարության պատասխանատվության հարց:

Ամբաստանյալ Կարեն Հունա-

ԴԱՏ

Ովքե՞ր են «27»-ի կազմակերպիչները

Շատերն ասում են, թե գիտեն, բայց չեն ասում

Ամբաստանյալ Համլետ Ստեփանյանի պաշտպան Ա. Աթաբեկյանի հարցը վերաբերում էր «27»-ի կազմակերպիչներին եւ դրանց վերաբերյալ տուժողի ենթադրությունների հիմնավորվածությանը: Պրն Դալլաքյանն իբր կատակեց, թե կազմակերպիչը վստահաբար հարց տվողը չէ, իսկ եթե «Հոկտեմբերի 27»-ի գործից անջատված մասով իրեն հրավիրեն, ինքը կխոսի այդ մասին:

Դատական նիստի զգալի մասն ինքն իր հարցերին նվիրեց Նաիրի Հունանյանը: Նրան հետաքրքրում էր, թե Վռամ Գալստյանի հետ զրուցելիս Վիկտոր Դալլաքյանն ինչո՞ւ փախուստի ոչ մի փորձ չի արել, եթե զենքը Գալստյանի ծնկներին էր: Արդյոք սա նշանակում է, որ տուժողն իր, այսինքն՝ Նաիրիի համախո՞հն է, պրն Դալլաքյանը չպատասխանեց: Նա նշեց միայն, որ «համախոհ» բառին լուրջ չի վերաբերվում:

Ապա տուժողը, ի պատասխան Նաիրի Հունանյանի համախոհության ակնարկներով հարցերի, սկսեց մեկնաբանել վերջինիս գործողությունները, ինչի համար էլ Նաիրի Հունանյանը շատ որակում տվեց. «Կարելի է մտածել, թե մեր (Վիկտոր Դալլաքյանի - Ա. Հ.) ուղեղն իմ ուղեղի մի մասնիկն է»: լույսի, եւ շարունակեց հարցեր տալ տուժողի կենսագրության մասին: Դատավորը հարցը հանեց, Նաիրին էլ սկսեց հերթական անգամ իր բողոքը հայտնել այդ կապակցությամբ:

Ամբաստանյալ Էդիկ Գրիգորյանը հարցեր չտվեց, հիմնավորելով, թե տուժողի ցուցմունքը կառուցվել է ոչ ճիշտ հիմքի վրա եւ այս քր. գործի համար այն նշանակություն չունի: Ամբաստանյալ Վռամ Գալստյանն իր մի քանի հարցերին տրված պատասխաններից դժգոհ նշեց, որ տուժողի ցուցմունքն իր նկատմամբ ակնհայտ սուտ է: Ըստ ամբաստանյալի, Վիկտոր Դալլաքյանն ինքն է մոտեցել, խոսել են ընտանեկան հարցերից: Ապա տուժողը գրպանից հանել է 100 դրամանոց եւ ասել, թե դա է իր ունեցածը, եւ ինքն ուրիշների պես չէ: Հետո էլ, որպեսզի դրսում թվացյալ ներկաներից չվնասվի պրն Դալլաքյանը, Վռամն առաջարկել է դուրս գալ բժիշկների հետ:

Իր ցուցմունքի վերջում Վիկտոր Դալլաքյանը հայտարարեց, որ «27»-ի դեպքերի իրագործողների առումով ամեն ինչ պարզ է, ուստի պետք է կենտրոնանալ կազմակերպիչների վրա: Իր համոզվածությունը նյանը նշված հայտարարությունը որակեց որպես շահարկում: «Ես համբերատար սպասում էի այս շահարկումներին եւ հիմա ասում եմ, որ հայտարարության քիչ տրամաբանական դատողությունները հիմնազուրկ են», ճառեց Կ. Հունանյանը: Եղբայրն էլ հավելեց, որ տուժողը քաղաքականացնում է դատավարությունը: Այդ կապակցությամբ նա հայտարարեց, որ այն անձինք, ովքեր համագործակցելով որոշ ուժերի հետ դուրս կգան իր եւ ժողովրդի դեմ, ապագա չունեն եւ չեն ունենա: Ինչ վերաբերում է մահապատիժ կիրառել-չկիրառելուն, ապա այս առումով Նաիրի Հունանյանը «որեւէ բարդույթ» չունի:

Դատական նիստին ներկայացել էր նաեւ ԱԺ պատգամավոր, տուժող Վազգեն Խաչիկյանը: Դատարանը լսեց նրա ցուցմունքը, ապա անցավ հարցերին:

Դատարանում տեղի ունեցողին ակնդիր եւ ունկնդիր կարելի է միայն մտածել, թե ամբաստանյալները, բեմադրության ավարտին, դուրս կգան ճաղավանդակներից ու կլքեն դահլիճը: Այդպիսի ցինիզմի ընդունակ են միայն ապուշները:

Ա. Հ.

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Ոչ վաղ անցյալի պատմություն կամ պարզապես երկու հեղինակավոր կարծիք

«Օրրան» նորաստեղծ օրաթերթի (22 մայիս, 2002 թ.) հարցին «2003 թ. ընտրությունները, Ձեր կարծիքով, ինչպիսի՞ սցենարով կանցնեն. դրանք կլինեն 1988-90 թթ. նմա՞ն, երբ ժողովուրդն ընտրեց իշխանություն, 1995-96 թթ., երբ իշխանությունն ընտրեց իշխանություն, 1998 թ., երբ ինչ-որ նշանակումներ եղան, թե՞ 1999 թ., երբ ուժեղ անհատների շնորհիվ իշխանություն ընտրվեց», Հայաստանի նախկին վարչապետ Արամ Սարգսյանը պատասխանում է. «Իհարկե, իբրեւ անուղղելի լավատես, կարծում եմ, որ գործելու է 1990 թ. «մոդելը», երբ ժողովուրդը, գրեթե միասնական կամքով, իշխանությունը հանձնեց իր իսկ առաջնորդներին: 1999 թ. տարբերակը եւս նախընտրելի է, բայց ուժեղ անհատների դաշտը, ցավոք, ձեւավորված չէ: 1999 թ. առաջնորդներն ունեին կուսակցական եւ քաղաքական պայքարի շատ մեծ փորձ եւ թիկունքում ունեին ժողովուրդ, դժբախտաբար այսօրվա քաղաքական դաշտի գործիչներից քչերը նման փորձ ու ավանդ ունեն: Մենք պետք է ամեն ինչ անենք, որպեսզի մինչեւ 2003 թ. լինեն ընտրությունները եւ անցնեն իմ նշած որեւէ տարբերակով: Պարզապես՝ այլընտրանք չունենք: Այլընտրանքը... երկրի, պետության, ժողովրդի կործանումն է»:

Արամ Սարգսյանը դիվանագիտորեն խուսափել է կամ մոռացել անդրադառնալ 1996 թ. արդար ընտրությունների «մոդելին»: Հակված ենք կարծելու, որ մոռացել է:

ՀՀՇ պաշտոնաթերթ «Հայքը» 1996 թ. սեպտեմբերի 19-ի համարում մեջբերում է Սպարապետ Վազգեն Սարգսյանի՝ ի պաշտպանություն Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի կազմակերպած միտինգի ելույթը: «Ես համոզված եմ այն ներքին կայունությունը, որը ձեռք է բերված Հայաստանում, հաջորդ հինգ տարվա ընթացքում դառնալու է վերջնական: Հայաստանը Լեւոն Տեր-Պետրոսյանով մտնելու է 21-րդ դար որպես ամուր, կառուցիկ պետություն, հզոր, շատ հզոր բանակով, քաղաքական հրաշալի համակարգով, եւ այս ընտրությունները, որ տեղի են ունենում, ես համարում եմ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ամենամեծ ձեռքբերումը: Ես գոհ եմ ընտրությունների այս վիճակից՝ քաղաքակիրթ երկրների նման գնում ենք դեպի մեր նախագահի ընտրություն: Ես համոզված եմ՝ այս միասնությամբ մեր ժողովուրդը շատ լավ հասկանում է, որ հաղթանակած ղեկավարներին փոխել չի կարելի, որ հաղթանակած ղեկավարները պիտի հաղթեն ու պիտի տանեն մինչեւ վերջնական հաղթանակ, վերջնական հանգրվան, 2001 թ.: 21-րդ դար մենք ձեզ հետ մտնելու ենք հաղթանակած, կայուն եւ մտնելու ենք Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ», ասում էր Սպարապետը:

Մի քանի օր անց Հայաստանը քաղաքակիրթ երկրների նման գնաց դեպի նախագահական ընտրություն՝ մայրաքաղաքում տանկերը դուրս եկան անզեն ժողովրդի դեմ: ՀՀՇ-ական վարչակարգն արյան մեջ խեղդեց ժողովրդի ընտրությունը: Ժողովուրդը չընդունեց ղարաբաղյան ազատամարտին իր կյանքը նվիրաբերած, հետագայում ահաբեկչության զոհ դարձած Վազգեն Սարգսյանի կոչը՝ ընտրել Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին: Ժողովուրդը, իր խղճի մտոք, կատարեց ընտրություն, ապացուցեց, որ «հաղթանակած ղեկավարներին» փոխել կարելի է:

Սրերով իշխանությունը զավթած Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը երկու տարի անց այլեւս նախագահ չէր: Իրավամբ, երկու տարուց ավելի դժվար էր նստել սրերի վրա:

Թ. Հ.

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Ռուսաստան-Հայաստան. բարեկամության ռազմավարությունը

«Ռուսաստան. երրորդ հազարամյակ. հրատապ կանխատեսումների լրատու» հանդեսի հինգերորդ համարում, «Պետություն եւ քաղաքականություն, Ռուսաստան-Հայաստան. բարեկամության ռազմավարությունը» ընդարձակ բաժնում փորձ է արվել հնարավորինս իրատեսորեն, անշուշտ, հաշվի առնելով նաեւ հայ եւ ռուս ժողովուրդների 300-ամյա ընդհանուր անցյալը, ներկայացնել հայ-ռուսական հարաբերությունների ներկան, հնարավոր զարգացումները, Ռուսաստանի դերը Կովկասում, այլ հրատապ խնդիրներ: Հանդեսի այս համարում կողք-կողքի կարելի է գտնել հարցազրույցներ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդի, ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանի, արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի հետ, Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանի, «Հայխնայբանկի» գործադիր տնօրեն Սեդա Պետրոսյանի, «Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ» ՓԲԸ-ի գլխավոր տնօրեն Մաքսիմ Հակոբյանի, այլոց հրապարակումները: Հանդեսն ուշագրավ է նրանով, որ հիմնադրվել է Ռուսաստանի նախագահի աշխատակազմի հետ համաձայնեցված, ասել է թե գլխավորապես ներկայացվում են պաշտոնական տեսակետներ:

«Երկարաժամկետ գործընկերության կայուն շահագրգռություն» վերլուծական հոդվածում Արման Ջիլավյանը հայ-ռուսական հարաբերություններում առանձնացնում է հատկապես կարեւոր երկու իրադարձություն. 1997 թ. օգոստոսին Բորիս Ելցինի եւ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ստորագրած «Բարեկամության, համագործակցության եւ փոխօգնության հայ-ռուսական մեծ պայմանագիրը» եւ Վլադիմիր Պուտինի այցը Երեւան 2001 թ.: Հոդվածագիրը յուրօրինակ ձեւով է մեկնաբանում Ղարաբաղի հարցում Մոսկվայի դիրքորոշումը՝ որեւէ ճնշում չբանեցնել ո՛չ հայկական, ո՛չ ադրբեջանական կողմի վրա: «Երեւանը եւ Բաքուն կարող են տարբեր կերպ մեկնաբանել ՌԴ նախագահի այս դիրքորոշումը: Ադրբեջանը կարող է գոհ լինել գոնե այն պատճառով, որ ՌԴ-ն չի պահանջում Ադրբեջանի իշխող վարչակարգի համար չափից դուրս ցավոտ եւ բարդ հակամարտության շուտափույթ կարգավորումը եւ այս հարցում նույնիսկ չի ցուցաբերում բացահայտ հայամետ համակրանք:

Հայաստանն իր հերթին ՌԴ այս դիրքորոշումը կարող է գնահատել որպես միանշանակ «կարտ-բլանշ»՝ տարածաշրջանում ստեղծված ստատուս քվոյի պահպանում, ինչն, անշուշտ, ղարաբաղյան պատերազմում հայկական կողմի հաղթանակի արդյունքն է», գրում է Ջիլավյանը:

«Ռազմավարական համագործակցության տնտեսական լծակները» վերլուծականի հեղինակ, ԱՊՀ հարցերով փորձագետ Եկատերինա Արխիպովան ուշադրություն է դարձնում ՀՀ տնտեսական վիճակին, փորձում պատասխանել հարցին, թե ինչո՞ւ է Մոսկվան շահագրգռված իրականացնելու «Գույք՝ պարտքի դիմաց» ծրագիրը, ձեռք բերել հայկական հինգ ընկերությունները, եւ այս գործարքն ինչ կարող է տալ Հայաստանին:

Թ. Հ.

Սերժ Սարգսյանը ընդունեց բարոնուհի Քերոլայն Քոքսին

Մայիսի 22-ին ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանն ընդունել է Մեծ Բրիտանիայի Լորդերի պալատի փոխխոսնակ բարոնուհի Քերոլայն Քոքսին:

Հանդիպման ընթացքում քննարկվել են բարոնուհի Քոքսի մարդասիրական ծրագրերին առնչվող հարցեր: Բարոնուհին տեղեկացրել է պաշտպանության նախարարին, որ նախատեսում է այցելել Արցախի Բերդաձոր գյուղը, որը 11 տարի առաջ ադրբեջանցիների կողմից ամբողջովին վառվել եւ հայաթափվել էր: Այն ժամանակ այս ողբերգության մասին աշխարհին ահազանգել էր լեդի Քոքսը եւ այժմ ցանկանում է սեփական աչքերով տեսնել հերոսական գյուղի վերածնունդը:

Բարոնուհին այցելելու է նաեւ Ստեփանակերտ, լինելու է ողնաշարային վնասվածքներով ազատամարտիկների բուժման նպատակով բրիտանացիների կառուցած վերականգնողական կենտրոնում:

ՀՀ ՊՆ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՔԱՐՈԶՉՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Մշակութային գիտաժողով Ջավախքում

ԱԽԱԼՔԱԼԱՔ, 22 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ջավախքի մշակութային պատմությանը, ավանդույթներին, ծեսերին եւ եկեղեցուն առնչվող հարցերի լայն շրջանակ է քննարկելու այսօր Ախալքալաքի շրջսպառմիության դահլիճում իր աշխատանքն սկսած գիտաժողովը: Ըստ Ա-Ինֆո-ի, գիտաժողովը կազմակերպել է Երեւանի պետական համալսարանի հայագիտական կենտրոնը՝ Հայ օգնության միության հովանավորությամբ եւ տեւելու է երեք օր: Նրա նիստերում հանդես կգան ճանաչված արվեստաբաններ, բանասերներ, պատմաբաններ: Նշվում է, որ ջավախքյան այս գիտաժողովն իր տեսակի մեջ առաջինն է երկրամասում խորհրդային կարգերի հաստատումից ի վեր:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Զենք վերցնելը դատապարտելի չէ, երբ խոսքը վերաբերում է հայրենիքի պաշտպանությանը

Աշխարհում կատարվող շատ իրադարձություններ ցնցում են մարդկությանը իրենց պատճառած ողբերգություններով: Այսօր բոլորի ուշադրության կենտրոնում է իսրայելա-պաղեստինյան հակամարտությունը: Իսկ մեզ մոտ՝ Հայաստանում, բացի դրանից, հետաքրքրող խնդիրներից է նաեւ աղանդների գործունեությունը:

Ապրիլի 19-ին վճռաբեկ դատարանը հերթական արդարացումը մատուցեց Եհովայի վկաներին: Այս իրողությանն անդրադարձան նաեւ թերթերը: Նշենք, որ մի ճիշտ եւ ուրախացնող միտում է նկատվում հատկապես Եհովայի վկաների հետ կապված իրադարձությունները լուսաբանող լրագրողների մոտ: Գրեթե բոլորն էլ, նկարագրելով աղանդի հետ կապված այս կամ այն դեպքը, իբրեւ բողոք շատ հաճախ արտահայտում են նաեւ աղանդի հանդեպ իրենց բացասական վերաբերմունքը՝ այն փոխանցելով նաեւ ընթերցողներին:

Շատ աղանդներ մեծ եւ հզոր ֆինանսական կազմակերպություններ են, եւ նրանց գործունեությունից կարելի է եզրակացնել, որ շատ կասկածելի նպատակներ ունեն: Երեւանի պետական համալսարանի աստվածաբանական ֆակուլտետի դեկան, Մայր աթոռի ավագ միաբան Շահե արք. Աճեմյանն իր հարցազրույցներից մեկում Եհովայի վկաների քայքայիչ նպատակներից մեկը համարում է մեր ազգային բանակի թուլացումը: Մինչդեռ, հակառակ սրան, Հայ առաքելական եկեղեցին իր սպասավորներին ծառայության է ուղարկում՝ մեր հայ զինվորների կողքին գտնվելու համար: Այդպես են վարվում նաեւ այլ քրիստոնեական եկեղեցիներ: Սակայն ի՞նչ առարկություններ կարող են բերվել ընդդեմ նրանց, ովքեր պնդում են, թե զենք վերցնելը դատապարտելի է՝ երբեմն մեղադրելով նաեւ եկեղեցուն աստվածաշնչյան նման պատգամներին հակառակվելու մեջ: «Մի սպանիր» պատվիրանն ուղղված է բոլոր մարդկանց: Բայց ինչպե՞ս վարվել, երբ թշնամին հարձակվում է գրավելու մեր երկիրը, ոչնչացնելու մեր մշակույթը, գերելու, սպանելու եւ պղծելու մեզ, մեր որդիներին ու հայրերին, մեր քույրերին ու մայրերին: Սպանություն կատարելու ոճրագործությունից զգուշացնելով՝ Աստվածաշունչը զուգահեռաբար նաեւ ներկայացնում է մակաբայեցիների հերոսական պայքարը, իսկ ժողովողի գրքում ասվում է, որ ամեն բան իր ժամանակն ունի, կա սպանելու ժամանակ եւ կա բուժելու ժամանակ (Ժող. 3:3): Մեզ հուզող հարցի պատասխանը կարող ենք գտնել Եղիշե վարդապետի աշխատության մեջ, որտեղ օրինակները բերվում են ըստ Աստվածաշնչի՝ ցույց տալով, որ սպանությունը, որը մի ահավոր երեւույթ է մարդկության կյանքում, երբեմն անհրաժեշտություն է դառնում՝ մեզ համար ամենաթանկագինը, ամենանվիրականը՝ հայրենիք, մայր, կին, զավակ պաշտպանելու համար: Մովսեսն իր ժողովրդի հանդեպ ունեցած նախանձախնդրության պատճառով սպանեց եգիպտացուն եւ ավազի տակ թաղեց: Դրա համար էլ, ինչպես պատմիչն է նշում, իր ժողովրդի հանդեպ ունեցած հենց այդ նախանձախնդրության եւ սիրո պատճառով էլ Աստված նրան մեծ անուն տվեց եւ ժողովրդին առաջնորդ կարգեց: Նույնպես եւ Եղիա մարգարեն նախանձախնդրությամբ ժողովրդին կռապաշտության մեղքից ուխ հարյուր հոգուն իր ձեռքով սպանեց եւ երկու հիսնյակին անշեջ հրի մատնեց: Եվ այս ամենից հետո նա աստվածային կառքով երկրից երկինք վերացավ: Ավետարաններում եւս չի ժխտվում զինվորների կամ բանակի կարեւորությունը, այլ ընդհակառակը, շեշտվում է, որ զինվորները պետք է բարեխղճությամբ ծառայեն:

Եկեղեցին խաղաղության կողմնակից է եւ մեծապես շեշտում է խաղաղության անհրաժեշտությունը: Այդ պատճառով է, որ Հայ առաքելական եկեղեցու պետը մեծապես մտահոգված է ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորմամբ, եւ այդ պատճառով է, որ իսրայելա-պաղեստինյան հակամարտության կապակցությամբ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ն, Մոսկվայի եւ համայն Ռուսիո պատրիարք Ալեքսի Բ-ն, Հռոմի պապը եւ այլ բարձրաստիճան հոգեւորականներ խաղաղության կոչ են արել հակամարտող կողմերին:

Աշխարհում մոլեգնող բազում պատերազմների մասին լուրերը լսելով՝ մեր հասարակության մեջ շատ մարդիկ հարցնում են. «Իսկ այս ողբերգության մեջ ո՞ւր է Աստված, ինչո՞ւ չի դադարեցնում պատերազմները»: Ենթադրենք, թե մի աստվածային հրամանով բոլոր պատերազմները դադարեցին, սակայն այսօրվա մարդկանց սրտերում այնքան իշխանատենչություն, փառասիրություն, շահամոլություն ու ատելություն կա, որ շատ շուտով նորանոր պատերազմներ կբռնկվեն: Այդ իսկ պատճառով նախքան աշխարհում խաղաղության հաստատումը խաղաղություն պետք է հաստատվի մարդկանց սրտերում: Իսկ մինչ այդ մեր հայրենիքի պաշտպանության անհրաժեշտության պարագային բոլորս՝ եւ հոգեւորական, եւ աշխարհիկ, եւ շինական, եւ իշխանավոր, պետք է ոտքի կանգնենք՝ հիշելով նաեւ Աստվածաշնչի այն իմաստուն խոսքը, որն ուղղված է մեզ բոլորիս Հիսուս Քրիստոսի կողմից. «Ավելի մեծ սեր ոչ ոք չունի, քան այն, որ մեկն իր կյանքը տա իր բարեկամների համար»:

ԳԵՎՈՐԳ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Մարդու իրավունքները բխում են քրիստոնեությունից, սահմանափակվում են բարոյականությամբ

Երեկ տեղի ունեցավ Քաղաքացիական ազգային նախաձեռնության կազմակերպած «Մարդու իրավունքներ եւ քրիստոնեություն. համադրելիության խնդիրներ» թեմայով սեմինարը:

Քաղաքացիական ազգային նախաձեռնության հոգեւոր-մշակութային հանձնախմբի ծրագրած այս սեմինարի ընթացքում քննարկվեցին մարդու իրավունքները՝ քրիստոնեության, հասարակական պարտավորությունների, բիոէթիկայի տեսանկյուններից:

«Մարդու իրավունքները եւ քրիստոնեությունը» թեման ներկայացրեց ՀՀ ԱԺ անդամ Ռաֆայել Պապայանը: Պատմական եւ ժամանակագրական էքսկուրս կատարելով մարդկության պատմության եւ հոգեւոր գրքերի փաստերի մեջ՝ պրն Պապայանը նշեց, որ մարդու իրավունքները բխել են քրիստոնեությունից, սակայն այսօր դրանք անջատվել են հիմնական համատեքստից: Ըստ Աստվածաշնչի, ամրագրված է ազատությունների եւ իրավունքների հիմնական սկզբունքը. թույլատրված է այն ամենը, ինչ արգելված չէ:

Ապա խոսվեց մարդկային արժանապատվության, բարոյականության, ազատության հոգեւոր եւ նյութական շերտերի մասին: «Մարդ» հասկացությունը քրիստոնեության մեջ ներկայացրին հայ կաթոլիկ եկեղեցու փոխառաջնորդ գերապայծառ Վարդան եպիսկոպոս Քեշիշյանը եւ տեր Ղեւոնդ քահանա Մայիլյանը՝ Էջմիածնից: Նրանք խոսեցին մարդու՝ որպես արարչագործության պսակի եւ Քրիստոսի մարդեղությամբ մարդանալու մասին: Ներկայացվեցին նաեւ մոտեցումներն ու պատկերացումները մեղքի եւ անմահության մասին:

Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու նախագահ, վերապատվելի Ռընե Լեւոնյանն ու Սեւանի հոգեւոր դպրանոցի տեսուչ տեր Բագրատ վարդապետ Գալստանյանը խոսեցին մարդու իրավունքների եւ հասարակական պարտավորությունների մասին: Հետաքրքրական հարցադրում արվեց՝ պարտավորությո՞ւնն է առաջնային, թե՞ իրավունքը:

Սեմինարի ընթացքում լսված վերջին 2 ելույթները վերաբերում էին մարդու իրավունքների ժամանակակից համալիրի քրիստոնեական ակունքներին («Արարատ» մշակութային ՀԿ նախագահ Լյուդվիգ Խաչատրյան) եւ մարդու իրավունքների բիոէթիկ տեսանկյունին (Բիոէթիկայի զարգացման ընկերության ներկայացուցիչ Կարեն Ղազարյան):

Դատելով սեմինարի «Մարդու իրավունքներ եւ քրիստոնեություն. համադրելիության խնդիրներ» թեմայից՝ ենթադրվում էր, որ կխոսեն ավելի շատ արդիական խնդիրներից, մասնավորապես մեր եկեղեցու քաղաքականության անարդյունավետության եւ աղանդավորականների հոգեորսության արդյունավետության խիստ մտահոգիչ հարցերի մասին: Սակայն սեմինարը հիմնականում նվիրվեց կրոնական-տեսական մոտեցումների ներկայացմանը, ինչին բնավ էլ պատրաստ չէր հասարակայնորեն լայն շրջանակների մասնակցությունը:

Զգիտեմ ինչու, մեր հոգեւորականության որոշ ներկայացուցիչներ առանձին-առանձին խոսում են նշված խնդիրների մասին, բայց հավաքական քննարկման առարկա այդ խնդիրները չեն դառնում:

Իրավունքի կամ պարտավորության առաջնայնությունն այս խնդիրներում նույնպես արտացոլում ունի: Ինչպես, աղանդավորության, հոգեւոր այրերի որոշ մասի տգիտության խնդիրների մասին խոսելն ու լուծումներ առաջարկելը նույնպես պարտավորություն է, որը, սակայն, մնացել է առանց հանձնառուի:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Ծիրանը եւ դեղձը քիչ են

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՄԱՅԻՍԻ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ապրիլի առաջին տասնօրյակում ջերմաստիճանի կտրուկ տատանումների հետեւանքով այս տարի կորիզավոր պտղատեսակների բերքը կտրուկ կնվազի: Այս մասին հայտնեց ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության Բուսաբուծության եւ սերմնաբուծության զարգացման վարչության պետ Գառնիկ Պետրոսյանը: Ըստ նրա, անբարենպաստ բնակլիմայական պայմանների հետեւանքով ծիրանենին տուժել է շուրջ 90%-ով, դեղձենին՝ 70%-ով: Գ. Պետրոսյանի կանխատեսմամբ, նախորդ տարվա համեմատ, այս տարի ծիրանի եվ դեղձի շուկայական գինը կրկնակի բարձր կլինի: Բնակլիմայական պայմանները, մասնավորապես շարունակ տեղացող անձրեւները, դժվարացրել են նաեւ գարնան գյուղատնտեսական աշխատանքների իրականացումը: Գ.Պետրոսյանի խոսքերով, այս տարի գարնանացան հացահատիկի ցանքը կատարվել է 50%-ով, կարտոֆիլինը՝ 40%-ով, բանջարաբոստանային մշակաբույսերի տնկումը եւ սածիլումը՝ 50%-ով: Ըստ վարչության պետի, ցանքսի ուշացումը բացասաբար կազդի սպասվելիք բերքի վրա:

Վնասի չափը հաշվարկվում է

Ապրիլի 10-ի, լույս 11-ի գիշերը տեղի ունեցած ցրտահարության հետեւանքով Արարատի մարզում զգալիորեն տուժել են պտղատու եւ խաղողի այգիները, ինչպես նաեւ աշնանացան հացահատիկային մշակաբույսերի ուշ կատարած ցանքերը: Բնական աղետի պատճառած վնասի ճշգրիտ չափը դեռեւս դժվար է որոշել, քանի դեռ զուգահեռ ընթանում է բնական պտղաթափություն: Մարզում առկա 3118 հա պտղատու այգիներից տուժել է 2303 հեկտարը, ծիրանենին վնասվել է 70-90, դեղձենին՝ 60-80 տոկոսով: Մարզի Դալար, Բերքանուշ, Բաղրամյան, Ազատավան, Նորաշեն, Քաղցրաշեն եւ Սուրենավան գյուղերը զգալիորեն վնասվել են կարկտահարության հետեւանքով: Հաճախակի եւ առատ տեղումները խանգարել են ծառերի նորմալ փոշոտմանն ու պտուղների կազմավորմանը:

ՆԵԼԼԻ ՍԱՀԱԿՅԱՆ

Երեւան քաղաքի անվանափոխության հարցի շուրջ

(Քաղվածք Երեւանի քաղաքապետարանի ընդհանուր ժողովի արձանագրությունից)

Նախագահողը խոսքը տալիս է կանաչ առանձնատնենյակի վարիչ ընկ. Շասկերյանին:

Շասկերյան- Հարգելի ընկերներ, քաղաքապետարանը հարյուրավոր նամակներ է ստանում, որոնցում քաղաքացիներն առաջարկում են, նույնիսկ պնդում, որ անհրաժեշտ է փոխել Երեւանի անունը: Նամակագիրները շեշտում են, որ եկել են նոր ժամանակներ, պետք է դեն նետել նախկին՝ փտած ավանդական մտածելակերպը: Մեր քաղաքին այնպիսի գեղեցիկ անուն է պետք, որ համահունչ լինի մեր ամենօրյա առաջընթացին... Պետք է ասեմ, որ արդեն 12 տարի մենք աշխարհում ամեն կարգ ու վարքի փոփոխման հարցում առաջինն ենք: Բայց այս անգամ, ցավոք, մեզ կանխեց Նորագավիթի համայնքը: Նրանք արդեն որոշում են կայացրել Նորագավիթն այսուհետ վերանվանել Ժավելավան:

(Դահլիճից լսվում են ծափահարություններ... ձայներ՝ ճի՜շտ է, կեցցե՜...):

Նախագահող- Լռություն, ընկերներ, մեր ստացած նամակներում տարբեր առաջարկներ կան, օրինակ, առաջարկում են Երեւանը վերանվանել Բենզինավան:

(Ձայներ շարքից՝ ճի՛շտ է, ուռռա՜, սխա՛լ է, կորչի...):

Նախագահող- Լռություն, ընկերներ. նրանք բացատրում են, որ մեր քաղաքի դեմքին այսօր չափազանց սազում են բենզինի շքեղ լցակետերը: Բոլոր փողոցներում անխտիր, հպարտ կանգնած են նրանք: Ճիշտն ասած, սա տուրիզմի զարգացման խթան է, անհրաժեշտ կլինի էքսկուրսիա կազմակերպել դեպի այս շքեղ բենզակետերը: Օտարները թող տեսնեն...

Ձայն հետին շարքից- Ես դեմ եմ այդ անվանը: Ինչո՞ւ, որովհետեւ ոչ Աբովյան փողոցում, ոչ Մաշտոցի պողոտայում բենզալցման կետ չկա, ուրեմն, այդ անունով չենք կոչի...

Նախագահող- Է՜, չկա՞, վաղը կխնդրենք մեր սիրելի Ցմփորյանին այդ փողոցներում մի քանի կետեր բաց անի, շքեղ, ոսկեզօծ... եւ հետո, ինչո՞ւ ես բառերը ծոր տալով արտասանում, դու հո Ազգային ժողովում չես:

Մի ուրիշ ձայն- Համաձայն չենք, առաջարկում ենք Երեւանը վերանվանել Ասֆալտավան...

Երրորդ ձայն- Մի խանգարեք, ընկ. Բռակյան, դուք անհարմար չե՞ք զգում... Ավելի լավ է նայեք ձեր ասֆալտած փողոցներին. աշնանն եք նորոգում, գարնանն է քանդվում, գարնան եք նորոգում՝ աշնանն է քանդվում...

Բռակյան- Ի՞նչ է, մենակ ի՞նձ տեսար...

Նախագահող- Շարունակեք, ընկ. Շասկերյան:

Շասկերյան- Առաջարկ կա Երեւանը վերանվանել Բետոնավան...

Ճարտարապետության բաժնի աշխատողներն իսկույն ոտքի են կանգնում եւ երգում. «Հրաժարվենք, ընկերներ, կանաչ գազոնից, դոլարներ շահենք ցեմենտ-բետոնից...»

Նախագահող- Թողնել, երգը վերջում. առաջարկ կա Երեւանը վերանվանել Սրճավան...

Ձայն հետին շարքից- Առաջարկում եմ Երեւանը վերանվանել Խաղատնավան...

Նախագահող- Չեղավ, սիրուն չի հնչում, ավելի հարմար է կոչենք Կազինոյավան, ինչքա՞ն կուրախանան Ազգային ժողովում...

Ձայն- Ավելի լավ է Պոկերավան...

Ձայն վերջից- Ավելի հարմար է...

Դահլիճի դուռը ճռռաց, շենքի դռնապանը գլուխը ներս խոթեց.

- Ավելի լավ է անունը կնքեք «Բետրեղյ»:

ՇԻԼԱՇԻ

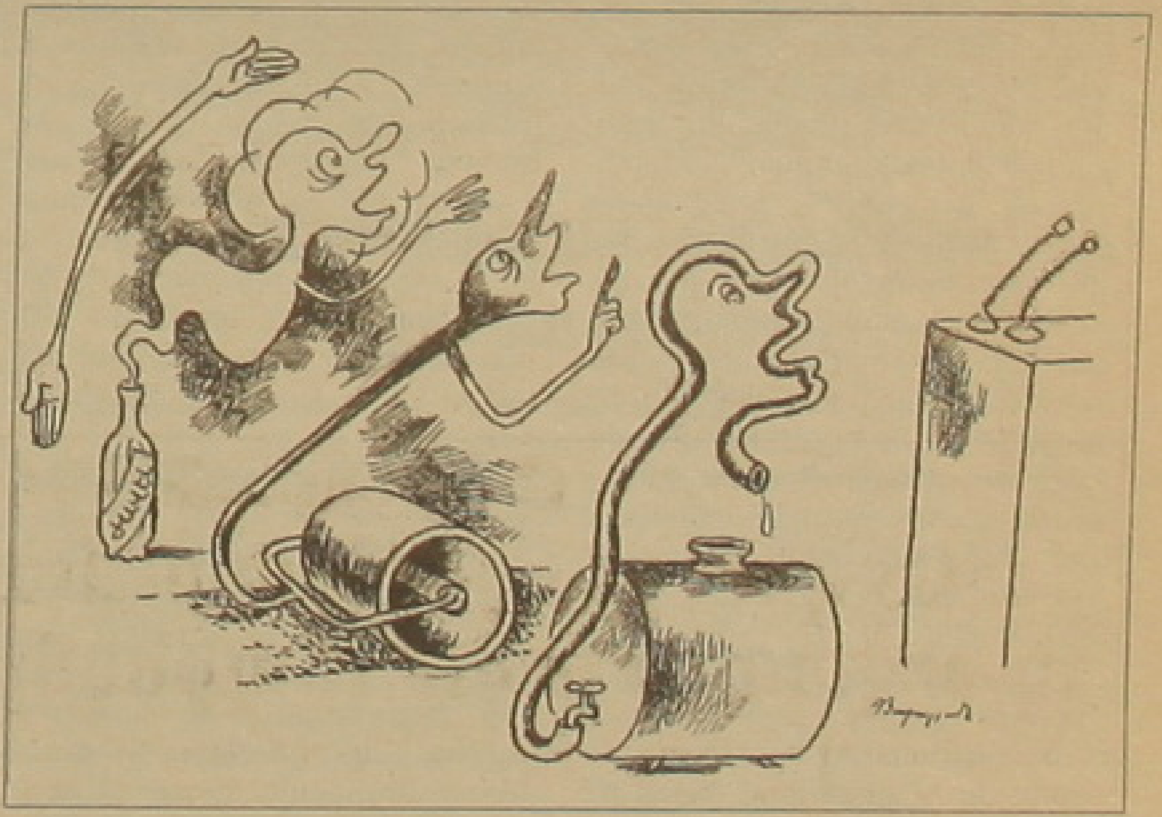

Սկիզբը էջ 1

Ֆրունզե Դովլաթյանը, հայ մեծագույն կինոռեժիսորը, որի ծննդյան 75-ամյակը լրանում է մայիսի 26-ին, նկարահանեց ընդամենը ինը լիամետրաժ կինոնկար, որոնք բոլորը ենթարկվել են գրաքննության, անողոք կրճատվել եւ «գաղափարապես» խմբագրվել: Ռեկորդակիրը Պերճ Զեյթունցյանի սցենարով նկարահանված «Երեւանյան օրերի խրոնիկան» է, որը կրճատվել է 45 րոպե, առավել հետաքրքրականը՝ «Սարոյան եղբայրները», բա՛րձր որոշումով ավելացվել են «գաղափարապես ճիշտ» դրվագներ: Եվ այս ամենով հանդերձ, Դովլաթյանի կինոարվեստը մեր ազգային հպարտությունն է, մեր պարծանքը, կինոյում մեր բարձրագույն նվաճումը:

Ֆրունզե Դովլաթյանը եւ իր ժամանակը

1995 թ. ՀՌԱԿ նախընտրական հանդիպում: Ծաղկեփունջ Վարպետին:

Ֆրունզե Դովլաթյանը 1950 թ., 23 տարեկանում, արժանացավ Ստալինյան մրցանակի՝ «Այս աստղերը մերն են» ներկայացման գլխավոր դերակատարման համար:

Ստացավ դիպլոմը, որը ստորագրել էր անձամբ «ժողովուրդների ուսուցիչն» այն ժամանակ, երբ նման պատվի չէին արժանացել ոչ Վահրամ Փափազյանը, ոչ էլ Հրաչյա Ներսիսյանը եւ ընդհանրապես ոչ մեկը մեր թատրոնի եւ կինոյի գործիչներից: Որոշել էին՝ պետք է երիտասարդ մեկը պարգեւատրվի: Հետագայում, երբ Դովլաթյանն արդեն որպես կայացած եւ մեծագույն ռեժիսոր կրում էր բոլոր հնարավոր բարձր կոչումները, պատգամավորն էր խորհրդային վերջին պառլամենտի եւ մաս էր կազմում Կոմկուսի ղեկավար մարմնի, դժվար էր ենթադրել, որ, ինչպես նրան ոմանք համարում էին, «բոլոր ռեժիմների կողմից սիրված արվեստագետը» մաս կկազմի կառուցողական ընդդիմության դիրքերում գտնվող Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության, կղեկավարի Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միությունը, չի «ընտրվի» Հայաստանի Ազգային ժողովի պատգամավոր (ավելի ճիշտ՝ կորոշեն, որ որպես ռամկավար չպետք է լինի այդպիսին), կպարգեւատրվի անկախ Հայաստանի մեդալով, քանզի շքանշանները յուրային հավատարիմ գավառականների համար էին, իսկ նրան նվիրված գրքույկը «բարձր հովանավորությամբ» լույս կտեսնի միայն հետմահու: Եվ այս ամենը նույնպես վկայում է՝ Դովլաթյանը մեծագույն մարդ էր, քաղաքացի, ճշմարիտ եւ սկզբունքային ամեն ինչում, ամեն պահի:

Բարեւ, ես եմ

1963 թ. Ֆրունզե Դովլաթյանը վերադառնում է հայրենիք ու հրավիրվում աշխատանքի «Հայֆիլմ» կինոստուդիա: Մինչ այդ, 40-ամյա ռեժիսորը Մոսկվայում ստացել էր փայլուն մասնագիտական կրթություն, աշխատել որպես ասիստենտ աշխարհահռչակ ռեժիսոր Սերգեյ Գերասիմովի մոտ «Խաղաղ Դոնը» ֆիլմում եւ իր համակուրսեցի Լեւ Միրսկու հետ նկարահանել կինոյի աշխարհում երեւույթ հանդիսացող «Մեր քաղաքի առավոտը» վավերագրական եւ «Առավոտյան գնացքները» ու «Դիմա Գորինի կարիերան» գեղարվեստական կինոֆիլմերը, որոնցից վերջինը նշանավոր Վլադիմիր Վիսոցկու առաջին երեւելի աշխատանքն էր կինոյում:

Այսպիսով, 60-ական թթ. Դովլաթյանը Հայաստանում էր, այդ հիրավի փայլուն, խիզախ հույսերով լի 60-ականներին, երբ աշխարհի 1/5 մասում տեղի էր ունենում անցյալի եւ ներկայի վերաիմաստավորում, արեւմտաեվրոպական առաջին հետպատերազմյան սերունդը, ողողելով Փարիզի փողոցները, պահանջում էր աշխարհում հաստատել նոր, երեւի թե միայն իրենց հայտնի ճշմարտություններ, իսկ արվեստի մեջ ստեղծվում էին ժամանակ չճանաչող գլուխգործոցներ:

Տվարդովսկին զարմացնում էր աշխարհին «Նովի միր»-ի գրական հայտնություններով, Սոլժենիցինը՝ գրական ճշմարտության տաղանդով, Լյուբիմովը՝ թատերական նոր գեղագիտությամբ, երիտասարդ Չուխրայը՝ զինվորի մասին բալլադով, Խրուշչովը՝ ՄԱԿ-ի դահլիճում յուր կոշիկի հարվածներով... Ամենը նոր էր, խենթության աստիճանի հանդուգն, հանճարեղ...

60-ականներին Հայաստանում ժողովուրդը սկսեց բարձրաձայն պահանջել հաստատել պատմական ճշմարտությունը, վերադարձնել մեր հողերը: Մարդիկ չէին վախենում խորհրդային ամենազոր գաղտնի ծառայություններից, զանգվածաբար դուրս էին գալիս փողոց: Հենց այդ ժամանակ հաստատվեց մի յուրահատուկ կապ սփյուռքի եւ հայրենիքի ժողովուրդների ազգային նպատակների միջեւ: Այս ամենը նույնպես 60-ականներին էր եւ էլ չի կրկնվի հետագա երկու տասնամյակների ընթացքում:

50-ականների եւ 60-ականների սահմանագլխում լույս է տեսնում Պարույր Սեւակի «Անլռելի զանգակատունը», որը բանաստեղծական հանճարեղ մի հնչյակ էր՝ արթնացնող եւ զգոն պահող ազգային հիշողությունն ու հպարտությունը, իսկ քիչ ավելի ուշ երեւան եկան փիլիսոփա գրողի «Մարդը ափի մեջ» եւ Հովհաննես Շիրազի «Քնար Հայաստանի» ժողովածուները: Թատրոնում բեմադրվում էին Գուրգեն Բորյանի, Արամաշոտ Պապայանի պիեսները, Հրանտ Մաթեւոսյանի եւ Վարդգես Պետրոսյանի արձակ ստեղծագործությունները, որոնք պայմանավորում էին հասարակագիտակցության զարգացման որակական մի նոր աստիճան:

Սակայն ո՞ր արվեստագետն էր եւ արվեստի ո՞ր ճյուղում, բարձրացած հասարակական փոթորիկը փորձելու բացատրել աշխարհի լեզվով՝ խոսելով եւ մտածելով հայերեն, այնպիսի որակով, որ հասկանալի լինի քաղաքակիրթ մարդկությանը: Ֆրունզե Դովլաթյանն էր, որն ասաց աշխարհին՝ «Բարեւ, ես եմ»:

1965 թ. էկրան է բարձրանում Աղաբաբովի սցենարով, Յավուրյանի փայլուն օպերատորական աշխատանքով նկարահանված Ֆրունզե Դովլաթյանի այդ կինոնկարը: Երբեւէ մինչ այդ եւ, ավաղ, նաեւ դրանից հետո կինոյում չի եղել հայ մտավորականությանն ու հայ մտավորականին բարձրացնող այնպիսի ստեղծագործություն, ինչպիսին Դովլաթյանի կինոնկարն էր: Հերոսը 60-ականների գիտության ամենառաջավոր եւ, կարելի է ասել, ամենամոդայիկ մասնագիտության ակնառու ներկայացուցիչն է՝ ֆիզիկոս:

Այսօր, իհարկե, զարմանալի կհնչեն ֆիլմի մեկ այլ հերոսի՝ Պոնոմարյովի խոսքերը. «Ֆիզիկոսները XX դարի տերերն են: Մայրերն ամուսնացնում են իրենց աղջիկներին ֆիզիկոսների հետ՝ անգամ չհարցնելով վերջիններիս աշխատավարձերի մասին»: Հայաստանում, Արագածի փեշերին, հերոսը առաջատարներից է համաշխարհային գիտության, առաջամարտիկներից համաշխարհային քաղաքակրթության զարգացման: Ֆիլմը, կառուցված լինելով հիշողությունների սկզբունքով, ձոն է հայ ժողովրդի հանճարին, մեծագույն տաղանդին: Բոլորովին պատահական չէ ընտրված սկիզբը՝ կադրեր, որոնք խոսում են, թե ինչ ուշադրությամբ էին ազգովին հետեւում Տիգրան Պետրոսյանի մրցամարտին շախմատային թագի համար: Եվ ահա, բաղձալի «հաղթանակ» կանչը օ-

Ֆրունզե Դովլաթյանն իր գլխավորած ԹՄՄ վարչության անդամներ գրող Պերճ Զեյթունցյանի, լրագրող Ռոբերտ Մավիսակալյանի եւ գեղանկարիչ Զուլումի հետ:

պերայի բեմից: Մեծագույն ազգային նվաճում, հայի պարծանք, սեփական ժողովրդի մտավոր ուժի համազգային գիտակցում:

Դովլաթյանի կինոնկարը տաղանդավոր ներկայացված պատմություն է ժամանակի մասին, Դովլաթյանի՝ ժամանակի: Ինչպես դասական իմպրեսիոնիստը կտավի վրա, Դովլաթյանը միայն իրեն հատուկ գույներով, քնարական քնքշությամբ մարմնավորում է ժամանակը՝ լի հակասություններով, կորուստներով, մարդկային բնավորությունների պայքարով՝ եւ այս ամենով հաստատում բարձրագույն արժեքը՝ հայ մարդուն, նրա մտավոր ուժը: Կանցնեն տարիներ, էկրան դուրս կգան նոր ժապավեններ, այդ թվում նաեւ՝ Ֆրունզե Դովլաթյանի: Նրանցից մեկը նույնպես շատ տաղանդավոր ձեւով կպատմի Ռեւազի խորոված դարձած երկու ոչխարների մասին... Սակայն արդեն երբեք նման գեղարվեստական դրսեւորման փայլուն ձեւով չենք կարողանա հպարտանալ ազգի մտավոր բացառիկ կարողություններով:

Վերջերս «Հայոց աշխարհ» օրաթերթը հարցում էր արել մեր մի խումբ պատգամավորների եւ գործիչների՝ պարզելու, թե ո՞րն է հայրենական իրենց ամենասիրելի կինոնկարը եւ դերասանը: Մեծամասնությունը պատասխանել էր՝ «Մենք ենք, մեր սարերը» եւ Մհեր Մկրտչյանը: Դովլաթյանին չէին հիշել: Ամեն ինչ պարզ է:

Տասներորդը

1994 թ. Ֆրունզե Դովլաթյանն ընդունվում է Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության շարքերը, սկսում ղեկավարել Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միությունը: Կուսակցության IV համագումարում Ֆրունզե Դովլաթյանին ընտրում են ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամ: Այդ համագումարում սուր քննադատության ենթարկվեց հանրապետության իշխանությունների վարած քաղաքականությունը, հայտարարվեց՝ ՀՌԱԿ-ը գնում է 1995 թ. Ազգային ժողովի ընտրություններին մենակ, իր միակ եւ հավատարիմ դաշնակցի՝ ժողովրդի հետ: Նկարագրված կեցվածքը ոչ միայն չխրտնեցրեց մեծ արվեստագետին ակտիվ հասարակական քաղաքական գործունեությամբ զբաղվելուց, այլեւ հակառակը՝ նրա ազգանունը առաջիններից էր ՀՌԱԿ ցուցակի մեջ, նրա թեկնածությունը առանձին քվեարկվում էր Երեւանի ընտրատարածքներից մեկում:

1990 թ. Դովլաթյանը, նկարահանելով «Կարոտ» ֆիլմը, չէր պատկերացնում, որ իններորդ լիամետրաժ ժապավենը լինելու է վերջինը: 90-ականների սկզբում պարզվեց, որ նորանկախ հանրապետությանը ոչ Դովլաթյանն է հետաքրքրում, ոչ էլ կինոն ընդհանրապես:

Սակայն տասներորդը վարպետը նկարահանեց իր մեջ... 1995 թ. խորհրդարանական ընտրություններն էին, երբ վարչախումբը որոշեց վերջ դնել ամեն տեսակի ժողովրդավարությանը եւ իր այդ ծրագրի մեջ չէր խնայում ոչ մեկին, անգամ Դովլաթյանին: Ռեժիմի հեռուստաաստղերը՝ Տիգրան Հակոբյանը եւ Վահրամ Մարտիրոսյանը, լույս աշխարհ բերեցին նախընտրական քարոզչության բարոյական անկման գագաթնակետը՝ «Քաղաքական փասիանսը» Հայաստանի հեռուստատեսության առաջին ալիքով: Զավեշտը հասավ այն աստիճանի, որ իրենց հաղորդման մեջ նրանք փորձում էին հեգնել մեծ արվեստագետին, մոնտաժելով նշանավոր «Սարոյան եղբայրները»: ՀՀՇ-ական «Հանրապետություն» միավորումը, որպես մտավորական ներկայացուցիչներ, որոնց Ազգային ժողով խցկել մի երկու բժշկի: Քանի որ իսկական բժիշկներ չէին գտնվել, անցկացրեցին երկու գլխավոր բժիշկների, նրանցից մեկը, որպես պատգամավորության թեկնածու, «մրցում էր» Ֆրունզե Դովլաթյանի հետ: Ամբողջ կյանքում ծափերի սովոր ռեժիսորը զարմացած էր, վերադառնալով նախընտրական հանդիպումից, որին մասնակցում էր նաեւ իշխանության թեկնածուն: «Գիտե՞ք,- ասում էր նա, չթաքցնելով ժպիտը,- դահլիճը լիքն էր բուժքույրերով եւ անգամ ակտիվ հիվանդներով, որոնց խոստացել էին մի երկու օր փող չառնել, եւ երբ այդ «մեր օրերի հերոսը» մտավ դահլիճ, չեք պատկերացնում ինչ հիացմունք եւ ծափողջույններ տեղացին այդ կոնգլոմերիայի կողմից: Պարզունակ, բայց այնուամենայնիվ հետաքրքրական էր բեմադրված, կային մարդկային յուրահատուկ տիպաժներ, մանավանդ հիվանդների մեջ»:

1995 թ. «գյուտերից» մեկը «Շամիրամ» կազմակերպությունն էր, իր փայլուն «օրհներգական» կազմով, որը ստեղծվեց ընտրություններից մի քանի օր առաջ ոստիկանության աջակցությամբ: Հեռուստատեսությամբ վերջիններիս հետ զրուցելիս Դովլաթյանը, պատահական թե ոչ՝ չգիտեմ, դիմեց նրանց՝ անվանելով «Վարդանուշ» կազմակերպության հարգելի անդամներ: Մի խոսքով տասներորդն իրական տրագիկոմեդիա էր:

Անգամ 1995 թ. «փայլուն ընտրություններից» հետո չհանգստացան: Մի ողորմելի ծաղրանկարիչ, իրեն հռչակելով Թեքեյանի նախագահ, «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթում հայտարարություն տպագրեց, որ Դովլաթյանը հեռացված է իր իսկ կողմից ղեկավարվող Թեքեյանից: Մեծ ռեժիսորն այդ հրապարակումից հետո կատակում էր. «Գիտե՞ս, երկրորդ դեպքն է Հայաստանում, որ մարդուն հեռացնում են մշակութային միության կազմից: Առաջինը Չարենցն էր՝ գրողների միությունից: Այնպես որ պատիվ է»: Դրանից հետո էլ երկար չէին վերագրանցում Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միությունը: Այս ամենը վերջ գտավ 1996 թվականի ձմռանը, երբ ռեժիսորը բարձր մակարդակով հանդիպում ունեցավ, որի ընթացքում իրեն հիացմունք արտահայտեցին «Բարեւ, ես եմ»-ի կապակցությամբ, որը տեսել էին ուսանողական տարիներին Լենինգրադում, ապա խորհուրդ տվեցին ոչ ճիշտ մարդկանց հետ շատ չզբաղվել քաղաքականությամբ: Հանդիպումից անմիջապես հետո «Թեքեյանը» վերագրանցվեց, բայց հաջորդեց 1997 թվականը...

Ինչքան ազնիվ եւ գիտակից կլինեինք բոլորս հաջորդ սերունդների առջեւ, եթե Ֆրունզե Դովլաթյանն իրապես նկարահաներ տասներորդ ֆիլմը:

Վերջաբանի փոխարեն

Ֆրունզե Դովլաթյանի մասին ուսումնասիրությունները, լինեն մենագրություններ թե լոկ պարզ հոդվածներ, վերջաբան չպետք է ունենան, քանզի տաղանդավոր արվեստագետն ապրում է երկու ժամանակի մեջ՝ իր եւ ապագայի: Մեծն Դովլաթյանի ժամանակը միայն 60-ականների հիասքանչ տարիները չեն: Նա մեր գալիքի երազն է:

Ժամանակ, երբ կրկին կհպարտանանք ազգային տաղանդներով, որոնք հայ մարդուն համաշխարհային ճանաչում կբերեն, երբ հայորդու մտքի հաղթանակը կհնչի որպես ազգային արժեք:

Դովլաթյանի ժամանակն առջեւում է:

ՀԱԿԱԱՄԵՐԻԿՅԱՆ

Ցույցեր Բեռլինում Ջորջ Բուշի այցի առթիվ

ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը Վաշինգտոնից դեռ չէր մեկնել եվրոպա մեկշաբաթյա ուղեւորության (Գերմանիա, Ռուսաստան, Ֆրանսիա, Իտալիա), երբ Բեռլինում մայիսի 21-ին արդեն 30 հազարանոց բողոքի ցույց անցկացվեց «Մեզ պետք չեն ձեր պատերազմները, պարոն Բուշ» նշանաբանով: Կազմակերպիչը խաղաղասերների 200-ից ավելի կազմակերպություններ միավորող «Խաղաղության առանցքն» է, որի անվանումն իսկ հակադրվում է Բուշի «չարիքի առանցք» հասկացությանը: «Բուշն աշխարհի ամենամեծ ահաբեկիչն է», «Պարոն Բուշ, հանգիստ թողեք աշխարհը» պաստառներն աչքի էին զարնում:

Գերմանացի «կանաչները» Բեռլինում առանձին հակաամերիկյան ցույց կազմակերպեցին, որը, սակայն, ընդհատվեց արմատականների միջամտության հետեւանքով: Արտգործնախարար Յոշկա Ֆիշերը, որն ինքն էլ «կանաչների» առաջնորդներից է, հայտարարեց, թե գերմանացիներն ԱՄՆ-ին են պարտական «1945 թ. նացիզմից ազատագրվելու, Արեւմտյան Բեռլինի ազատության» համար: «Լիբերասիոն» թերթի տվյալներով, գերմանացի 10 հազար ոստիկաններ եւ ամերիկացի 500 գաղտնի գործակալներ ուշի-ուշով հետեւում են դեպքերի զարգացմանը, որպեսզի Ջորջ Բուշի այցի ընթացքում չլինեն խառնային վիճակներ կամ ահաբեկչություններ:

Գերմանական «Շպիգել» ազդեցիկ շաբաթահանդեսի հրապարակած հարցման տվյալները վկայում են, որ գերմանացիների 50 եւ ֆրանսիացիների 51 տոկոսը բացասական վերաբերմունք ունի Ջորջ Բուշի հանդեպ: Այդուհանդերձ, գերմանացիների ներկայիս հակաամերիկյան տրամադրությունները անհամեմատելի են 60-ական թթ. Վիետնամի պատերազմի, 80-ական թթ. սպառազինությունների մրցավազքի եւ 90-ական թթ. սկզբին Պարսից ծոցի պատերազմի ժամանակների բողոքի զանգվածային ելույթների հետ:

Ինչ վերաբերում է Գերմանիայի կառավարությանը, նա ջանում է հաշտվողական դիրք բռնել եւ ընդգծել «ավագ եղբոր» կարեւորությունը: Ջորջ Բուշի այցը, որն սկսվեց երեկ երեկոյան, գերմանացիներին հնարավորություն կտա պարզելու, թե ԱՄՆ-ն ինչ մտադրություններ ունի հակաահաբեկչական պայքարի, ռուս-ամերիկյան հարաբերությունների, Մերձավոր Արեւելքի հակամարտության եւ այլ հարցերի առնչությամբ: Նույնիսկ եվրոպական պողպատի արտահանման սահմանափակումներն այնքան էլ զգալի չեն ամեն օր Եվրամիության եւ ԱՄՆ-ի միջեւ իրականացվող 1 մլրդ դոլարանոց ապրանքաշրջանառության պայմաններում: Ջորջ Բուշի այցի նախօրեին Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերի վարչակազմն աճապարեց հայտարարել, որ չնայած Եվրամիության եւ ԱՄՆ-ի տարաձայնություններին, «Միացյալ Նահանգներն աշխարհում մեր գլխավոր դաշնակիցն է»:

Պ. Ռ.

ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՊԱՀԱՆՋՈՎ

Ադրբեջանում որոշել են PKK-ն համարել ահաբեկչական կազմակերպություն

Թուրքիայի փոխվարչապետ, «Գորշ գայլեր» ֆաշիստական կազմակերպության՝ Ազգայնական շարժում կուսակցության առաջնորդ Դեւլեթ Բահչելիի վերջերս Ադրբեջան կատարած այցից հետո Բաքվի մամուլում, հատկապես ընդդիմադիր «Ենի Մուսավաթ» («Մուսավաթ» կուսակցության տեսակետներն է արտահայտում) եւ «Ազադլըղ» (Ազգային ճակատ կուսակցության խոսափողն է) օրաթերթերում անդադար տպագրվում են հոդվածներ, ըստ որոնց Բաքվի իշխանությունները սատարում են Քրդական բանվորական կուսակցությանը (PKK), ահաբեկչական կազմակերպությունը գործում է Ադրբեջանում: Երբ Բահչելին Բաքվի Թուրքիայի դեսպանատանը հանդիպումներ էր ունենում Ադրբեջանի ընդդիմադիր կուսակցությունների առաջնորդների հետ, մի քանի հարյուր ակտիվիստներ դեսպանության առաջ խմբվել եւ Ադրբեջանի իշխանություններին կոչ էին անում այլեւս չսատարել PKK-ին:

Մայիսի 19-ի համարում «Ենի Մուսավաթ»-ում տպագրված հոդվածը հունից հանել է Բաքվի իշխանություններին, խորհրդարանի պատգամավորներին: Թերթը պնդում է, որ Սումգայիթի «Ազերքիմիա» գործարանում աշխատանքի են ընդունվել PKK-ի մոտ հարյուր անդամներ: Քելբաջարի նախկին բնակիչ, այժմ պատգամավոր Իսմայիլ Իսմայիլովը կարծում է, որ նմանօրինակ հրապարակումներով փորձ է արվում քաղաքացիական դիմակայություն հրահրել: Մեկ այլ պատգամավոր՝ Խըդըր Ալովլուն, կոչ է անում նման նյութեր գրող լրագրողներին «օրենքի առաջ ծնկի բերել»: Սումգայիթից ընտրված պատգամավոր Թոֆիկ Հուսեյնովը Ադրբեջանում PKK-ի գործունեության մասին լուրերը համարում է «զրպարտանք եւ շանտաժ»: «Ազերքիմիա» գործարանի տնօրեն Ֆիքրեթ Սադըխովը նման հրապարակումների ետեւում, որպես պատվեր տվող տեսնում է հենց PKK-ին: Պատգամավոր Մաիս Սաֆարլին PKK-ի՝ իբր Ադրբեջանում գործելու մասին լուրերին վերջ դնելու համար առաջարկում է պետական մակարդակով Ադրբեջանում PKK-ին ճանաչել ահաբեկչական կազմակերպություն:

Խորհրդարանի նախագահ Մուրթուզ Ալեսքերովը, ըստ «Զերկալո» թերթի, ասել է, որ ընդդիմությունը վերջին շրջանում «ընդհանրապես լկտիացել է, իսկ Սումգայիթի գործարանի մասին վերջին հոդվածը գրված է բացահայտ թշնամական դիրքերից»:

Նախագահ Հեյդար Ալիեւն առայժմ լռում է: ՊԱԿ-ի գեներալ եղած տարիներին հենց Ալիեւն էր համակարգում Մոսկվայի «քրդական ուղղությունը», իսկ հանգուցյալ նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյը PKK-ի ստեղծումը կապում էր Ալիեւի հետ:

Ճապոնական քաղաքներից արտաքսում են անօթեւաններին

Առիթը ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունն է

Պատրվակ դարձնելով Տոկիոյի քաղաքապետարանի զույգ երկնաքերների առջեւի զբոսայգում վերջերս տեղի ունեցած մի շարք պայթյունները, իշխանությունները կարգադրել են ավերել այգում անօթեւանների սարքած ստվարաթղթե հյուղակների մեծ մասը: Զբոսայգում ամեն կիրակի ընչազուրկներին բարեգործական ապուր մատուցող կամավորներն այն կարծիքին են, որ իշխանություններն «ուզում են մաքրել տեղանքը»: Ի դեպ, մի քանի ամիս առաջ ինքնաշեն ռումբերի նման պայթյունները որեւէ մեկին չէին մտահոգում:

Ենթադրվում է, որ այս աշխուժության

իրական պատճառը հունիսին Ճապոնիայում եւ Կորեայում կայանալիք ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունն է: Ճապոնիայի իշխանությունները հույս ունեն սպասվող 450 հազար օտարերկրացի հյուրերի շնորհիվ հաղթահարել ներկայիս տնտեսական լճացումը եւ միաժամանակ լուծել սոցիալական խնդիրներ, այդ թվում անօթեւանների հարցը: Տոկիոյում մի շարք պատգամավորներ օրերս խստիվ քննադատեցին «Բժիշկներ առանց սահմանի» միջազգային բարեգործական կազմակերպության ճապոնական մասնաճյուղին, որը վերջին շաբաթներին օգնում է անօթեւաններին՝ դրանով իսկ «վարկաբեկելով» Տոկիոն, որը հայտնի է որպես ապահով, բարեկեցիկ եւ մաքուր քաղաք:

Բայց պատճառը միայն աշխարհի առաջնությունը չէ: «Լիբերասիոն» թերթն արձանագրում է, որ երկար տարիների հանդուրժողականությունից հետո Ճապոնիայի իշխանություններն ստիպված են հաշվի առնել անշարժ գույքի շուկայի փլուզման հետեւանքով սնանկացած հողատերերի բողոքները, որոնք երկյուղում են անօթեւանների եւ չքավորների մերձավորությունից: Տոկիոյում, այլ քաղաքներում վերջերս սկիզբ առած մանր հանցագործությունների եւ հարձակումների դեպքերն արդեն խուճապային տրամադրություններ են ստեղծել:

Օսակա քաղաքի Կամագասակի թաղամասում բնակվող օրավարձու բանվորների զգալի մասն այսօր գործազուրկ է: Այս վիճակը տագնապեցնում է քաղաքի բարեգործական կազմակերպություններին: Անօթեւանների տեղավորման կենտրոն բացելու փորձերին հողատերերը պատասխանում են սպառնալիքներով: Անօթեւանների հյուղակների ավերումը ենթադրում է նաեւ խնդրի լուծում, բայց դա իշխանություններին չի հետաքրքրում: Հարկ է նշել, որ ճապոնացի չքավորների մեծ մասը տարեց գավառացիներ են, որոնք չէին ուզենա հարազատ բնակավայրեր վերադառնալ նման թշվառ վիճակում: Ընչազուրկներից շատերը գործազուրկ են եւ պատահական գործեր են անում:

Ճապոնիայում այսօր գործազրկության մակարդակը հասել է ռեկորդային 5,6 տոկոսի: Միայն 10 միլիոնանոց Օսակայում մոտ 5000 անօթեւան կա: Ամբողջ երկրում նրանց թիվը շուրջ 24 հազար է: Առողջապահության նախարարության տվյալներով, 1999 թվականից ի վեր չքավորների թիվն ավելացել է 20 տոկոսով: Ներկա տնտեսական ճգնաժամը կարող է էլ ավելի բարդացնել իրավիճակը:

Պ. Ռ.

ԿԻՊՐՈՍԻՑ

Եվրոպան ապաստան տվեց պաղեստինցի զինյալներին

Նիկոսիայից **«Ազգի»** թղթակից Ջորջ Տեր-Բարթողը հաղորդում է, որ պաղեստինցի զինյալներից 12-ը երեկ մեկնել են եվրոպական տարբեր քաղաքներ: Ինչպես հայտնի է, Բեթղեհեմի Սբ. Ծննդյան եկեղեցում 39-օրյա պաշարումից հետո 13 զինյալները մայիսի 10-ին դուրս եկան եկեղեցուց եւ հանգրվանեցին Կիպրոսում, որտեղից երեք օր հետո նախատեսվում էր նրանց բաշխումը եվրոպական երկրներում: Սակայն Եվրամիության նախարարները նրանց ճակատագրի լուծումը գտան միայն երկուշաբթի, ըստ որի 13 զինյալներից 12-ը ապաստան կգտնեն եվրոպական 6 երկրներում, իսկ 13-րդի խնդիրը դեռեւս լուծված չէ:

Զինյալների առաջնորդներից մեկը վստահեցրել է, որ նրանք վտանգ չեն սպառնում Եվրոպայի համար եւ կհարգեն իրենց ապաստան տված երկրի օրենքները:

Երեկ առավոտյան պաղեստինցիներից երեքը մեկնեցին իտալական ռազմական ինքնաթիռով, մյուսները՝ իսպանական ինքնաթիռով: Կիպրոսի Լառնակա օդանավակայանում նրանց պահել են խիստ հսկողության տակ: Նրանք իրավունք են ստացել եվրոպական որեւէ երկրում բնակվել ընդամենը մեկ տարի, որի ընթացքում նրանց չի թույլատրվում ազատ տեղաշարժվել Եվրոպայում: Նրանց ընտանիքները, ցանկության դեպքում, նույնպես կմեկնեն Եվրոպա:

Վտարվածներից մի քանիսը «Ալ Աքսայի գերյալները» ռազմական խմբավորումից են, կամ նաեւ «Համաս» կազմակերպության երեք անդամներ: Ավելացնենք, որ Եվրոպայի այս նախաձեռնությունը Եվրամիությունը գնահատել է որպես մարդասիրական արարք:

«Արազ-Ալով-Շարգ»-ը երկկողմ բանակցությունների առարկա

ԲԱՔՈՒ, 22 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանը չի ծրագրում որեւէ աշխատանքի վերականգնում Կասպից «Արազ-Ալով-Շարգ» բլոկում, որը Իրանի հետ վեճի առարկա է, մինչեւ միջին գծի վերջնական որոշումը: Իսկ համապատասխան պայմանագրի ստորագրումից հետո կարող են սկսվել երկկողմ բանակցություններ հանքավայրերի շահագործման ուղղությամբ: Ինչպես ANS-ին հայտարարել է Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերության նախագահ Նաթիկ Ալիեւը, ներկայումս ադրբեջանական կողմը լիովին դադարեցրել է բոլոր աշխատանքները այդ բլոկում եւ տվյալ հարցով բանակցություններ է վարում նախագծի օպերատոր BP ընկերության հետ:

Ադրբեջանի 100 կաթոլիկների լուսավոր օրը

«Ադրբեջանի կաթոլիկները հետապնդումների թիրախ են դարձել, ծուլվել են կամ ստիպված արտագաղթել», գրում է Բաքվի «Էխո» թերթի լրագրող Գյուլնարա Մամեդզադեն «Պատերազմի եւ խաղաղության հարցերի լուսաբանման ինստիտուտի» ինտերնետային ցանցի էջում:

«Այժմ մոտ 100 հոգի է մնացել այդ համայնքից», շարունակում է նա, նշելով, որ դժվար է ճշգրիտ տվյալներ գտնել:

«Կաթոլիկ եկեղեցու նստավայրն այստեղ ոչ մի հարմարանք չունի հյուրընկալելու մեծահասակ կարեւոր անձանց, որոնք երկար ճանապարհորդելուց հետո ցանկանում են հանգստանալ», մեկնաբանել է հայր Դանիելը: Այդ իսկ պատճառով Հռոմի պապը, ըստ լրատվության, իր մեկօրյա այցի ժամանակ իջեւանելու է «Արշադ» հյուրանոցում, որտեղ գտնվում է նաեւ կրոնի պետական կոմիտեի նախագահ Ռաֆիկ Ալիեւի գրասենյակը: Սովորաբար այդտեղ մեկ գիշեր մնալն արժե 200 ամերիկյան դոլար:

Ադրբեջանի կաթոլիկ համայնքը վերակազմավորվել է 1997-ին, երբ Բաքու է ժամանել հայր Ջերզի Պիլուսը, որը եւ պաշտոնապես գրանցել է եկեղեցին: 2000 թ. համայնքը կարողացել է համապատասխան գումար գտնել ծխական մի տուն ձեռք բերելու համար: Դա այժմ ծառայում է ինչպես պաշտամունքի, այնպես էլ հավաքույթի վայր: Նյութականի ձեռքբերման մասին խոսելիս հայր Դանիելը բացահայտել է, որ փողը տեղի կաթոլիկներից կամ Վատիկանից չէ, որ ստացել են, այլ Իտալիայի հարուստ հավատացյալներից: Հայր Դանիելը նաեւ պատմությանն անդրադառնալով, նշել է, որ Ադրբեջանում կաթոլիկների մասին առաջին հիշատակումը եղել է 1846-ին: Համայնքի անդամները մեծ մասամբ լեհեր են եղել, որոնք Հարավային Կովկաս են աքսորվել ցարական վարչակարգի կողմից: Նրանք հավաքվել են համայնքի անդամների տներում եւ երբեմն էլ գերեզմանատներում: 1912-ին «Աստվածամոր» տաճարի նմանողությամբ մի հոյակապ եկեղեցի են կառուցել Բաքվի կենտրոնում: 1930-ական թթ. եկեղեցին քանդվել է, համայնքն էլ՝ քայքայվել:

Այժմյան փոքրաթիվ համայնքը, ըստ Մամեդզադեի, բաղկացած է խառն ամուսնություններից ստեղծված ընտանիքներից: «Քաղաքում հնարավոր չեղավ գտնել գեթ մեկ ընտանիք, որն ամբողջովին կաթոլիկ լիներ», գրում է նա: «Նույնիսկ համայնքի ղեկավարի՝ Օֆել Իզմաիլովի կինը կաթոլիկ չէ, չնայած նա հաճախ է իր երեխաների հետ ներկա գտնվում արարողություններին»:

Բելգիացի կաթոլիկ հայր Ժոզեֆ Դանիել Պրավդայի ակնկալիքներով, պապի այցն առաջին անգամ Բաքվի համայնքի ձայնը լսելի է դարձնելու աշխարհի կաթոլիկներին: Բայց, իհարկե, դիտորդներն ավելի լուրջ նպատակներ են տեսնում Հռոմի պապի Բաքու այցելության հետեւում: Նրանք հավաստացած են, որ Վատիկանի հոգեւոր առաջնորդն իր իշխանությունը կօգտագործի տարածաշրջանի հակամարտությունների լուծման գործին ներազդելու համար: Ուրիշները, բացի դրանից, տեսնում են հավասարակշռության պահպանում տարածաշրջանի երկրների միջեւ: Հայաստան եւ Վրաստան այցելելուց հետո, Ադրբեջան այցելությունը ցույց տալու համար է, որ նա այդ երեք երկրներից որեւէ մեկին առաջնություն չի տալիս:

Հ. Օ.

Հայերը Նյու Յորքում

(«AGBU» հանդեսի ապրիլյան համարը)

Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության հրատարակած «AGBU» անգլերեն պարբերականի այս տարվա ապրիլի համարը ամբողջությամբ նվիրված է «Մեծ խնձոր» անունը վաստակած աշխարհահռչակ քաղաք Նյու Յորքին եւ այնտեղ ապրող նշանավոր հայերին:

Համարը բացվում է ՀԲԸՄ-ի նախագահի պաշտոնում կատարված փոփոխության մասին լրատվությամբ: Այնուհետեւ «Նյու Յորքում հայերի հետքերով» ընդհանուր խորագրի ներքո ներկայացված են աշխարհում մեծագույնի հռչակ վայելող քաղաքի հայկական համայնքի ներկայացուցիչների մի փոքր մասն ու քաղաքի բարգավաճման գործում նրանց ունեցած ներդրումը:

Դեռեւս Էդգար Պոյի եւ Հերման Մելվիլի ժամանակաշրջանում առաջին հայը, որը Օսմանյան Թուրքիայից 1834 թվին ժամանել է Նյու Յորք, եղել է Խաչատուր Օսկանյանը: Նա ընդունվել է ընդամենը երեք տարի առաջ բացված համալսարան, որն ավարտելուց հետո սկսել է աշխատել «Նյու Յորք Հերալդ-Տրիբյուն» թերթում: Հետագայում դարձել է Նյու Յորքի մամուլի ակումբի նախագահը: Նա առաջինն է ԱՄՆ-ում գիրք հրատարակել Օսմանյան Թուրքիայում հայերի վիճակի մասին: Այսօրվա «Ռիդըրզ Դայջեստ» ամսագրի նախորդը` «Putnams Monthly»-ն, 1857-ին լույս տեսած «Սուլթանը եւ նրա ժողովուրդը» վեպը համարել է թուրքերի կյանքի եւ սովորությունների չափազանց ճշգրիտ եւ պատկերավոր նկարագրություն»:

19-րդ դարի 40-ականների սկզբներից Թուրքիայից Ամերիկա գաղթածների թիվն սկսում է աճել եւ դարավերջին հասնում է 70 հազարի, որի մեկ քառորդը հաստատվում է Նյու Յորքում:

Հայերի բնակեցման վերաբերյալ առաջին վկայությունը նյույորքցի միսիոներ Հելեն Քլարկի 1901 թ. պատրաստած քարտեզն է եղել, որտեղ ներկայացվել են ԱՄՆ ժամանած տարբեր էթնիկական խմբերը:

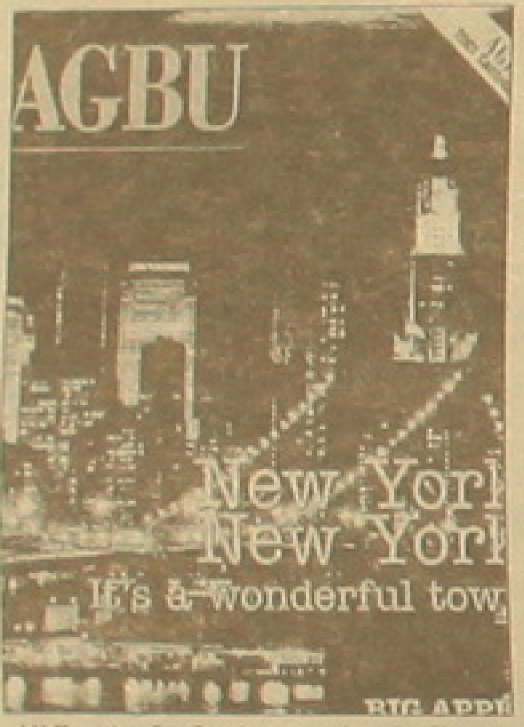

Հանդեսում հաջորդ մեծ հոդվածը կատարողական արվեստի մասին է: «Ներկայացումներ աշխարհի բեմի վրա» ակնարկն իրենց տեղն արժանավորապես վաստակած հայ արվեստագետներից առանձնացնում է Ռուբեն Մամուլյանին, Լեւոն Դանիելյանին, Լուսին Ամարային, Լիլի Չուքասզյանին, Արման Թոքաթյանին եւ ուրիշներին, որոնք «հաջողություն կամ կործանում» պայքարում հաղթող են ճանաչվել:

Հանդեսն աչքաթող չի արել նաեւ մյուս բնագավառները` ճարտարապետություն, մամուլ, լուսանկարչություն, գործարարություն, քաղաքականություն եւ կրթություն, յուրաքանչյուրում գտնելով հետաքրքրական դրվագներ եւ անձնավորություններ, որոնք ներկայացված են լեզվական առանձնահատուկ համով ոճով:

Հանդեսի երկրորդ մասը նվիրված է ՀԲԸՄ-ի 2001 թ. ծրագրերի նվիրատուներին: Նրանց առատաձեռնության շնորհիվ հնարավոր է եղել այդ ծրագրերին ընդհանուր առմամբ տրամադրել 12.578.000 դոլար:

Վերջում, ինչպես միշտ, գրական տեղեկատուն է, որն ընթերցողների ուշադրությանն է հանձնում հայ ժողովրդի եւ պատմության վերաբերյալ նորագույն հրատարակությունները:

«AGBU» հանդեսի խմբագրակազմն արդեն երկար ժամանակ է, որ գովելի նախաձեռնությամբ յուրաքանչյուր համար տրամադրում է մի որեւէ երկրի կամ քաղաքի հայ համայնքի պատմությանը, հոգսերին ու առօրյային` հնարավորություն ընձեռելով ավելի մոտիկից ծանոթանալ դրանց, մանավանդ որ դրանք, առանց բացառության, մատուցվում են մատչելի ձեւով եւ չափազանց հետաքրքրական տվյալներով ու մանրամասնություններով:

Հ. Օ.

Ճենտերեճյան դուետի հոբելյանական երեկոն

Ալեքսանդր Թամանյանի անվան ճարտարապետի տանը տեղի ունեցավ հոբելյանական երեկո` նվիրված ճանաչված Ճենտերեճյան դուետի գործունեության 30-ամյակին:

Հայ, արեւմտաեվրոպական դասական եւ արդի կոմպոզիտորների 200-ից ավելի երկեր ընդգրկող նվագացանկ, տարբեր երկրներում (ԽՍՀՄ, Ֆրանսիա, Չեխոսլովակիա, Լիբանան...) հայ երաժշտական կատարողական արվեստը ներկայացնող համերգներ, հայ եւ այլազգի կոմպոզիտորների` հատուկ Ճենտերեճյան դուետի համար գրված երկեր, հայրենյաց մշակույթին նվիրումով ծառայելու տասնամյակների վաստակ, արցախյան պատերազմի տարիներին հրազենի պայթյունների ներքո Ստեփանակերտի, Շուշիի երաժշտական ուսումնարանում եւ դպրոցներում բազմիցս հնչեցրած Բախ եւ Նարեկացի, Հենդել ու Կոմիտաս` որպես ոգեղենության եւ բարու աննահանջ հաղթանակ չարիքի դեմ...

Այս մասին էր երեկոյի բանախոս, տողերիս հեղինակի խոսքը, որին ջերմ եւ համակարծիք արձագանքեց լեցուն դահլիճի հանդիսականը: Իսկ Ասոս եւ Արմեն Ճենտերեճյանների` հայ եւ եվրոպական երաժշտական գանձարանի վարպետորեն, նրբագեղ եւ անսամբլային ներդաշնակությամբ հնչեցրած ստեղծագործությունները (Նարեկացի, Հենդել, Վենյավսկի, Պագանինի, Բրամս...) հոգեհաճո պահեր ընծայեցին ներկաներիս: Ճենտերեճյան դուետին նվագակցում է Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի դասախոս, դոցենտ, Անդրկովկասյան մրցույթի դափնեկիր Լոլիտա Բաբաջանյանը, որն իր նպաստը բերեց նաեւ խնդրո առարկա երեկոյին:

Ճենտերեճյան եղբայրներն իրենց մասնագիտական գիտելիքները, բեմական փորձը եւ ամենից առաջ սերն առ ջութակը տարիներ ի վեր փոխանցում են Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի եւ Ալ. Սպենդիարյանի անվան երաժշտական դպրոցի իրենց սաներին: Ստեղծվել է օրինակելի ավանդույթ` նրանք հաճախ հանդես են գալիս բեմում համատեղ` մեկ դուետի կազմում: Բացառություն չէր նաեւ այս հոբելյանական երեկոն, որի ընթացքում Արմեն եւ Ասոս Ճենտերեճյանների հետ նվագեցին կոնսերվատորիայի նրանց շրջանավարտներից ու դպրոցի աշակերտներից մի քանիսը:

Մեր իրականության մեջ հաճախ հանդիպող երեւույթ է` զավակները շարունակում են ծնողների գործը, քայլում են նրանց ընտրած ստեղծագործական արահետներով: Եվ ինչպես ապացուցում է կյանքը, գրեթե միշտ` հաջողությամբ: Այս ավանդույթից զերծ չէ նաեւ Ճենտերեճյանների ընտանիքը: Դրա վկայությունն էր Ասոս Ճենտերեճյանի որդու` Վազգենի բեմելը: Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի երկրորդ կուրսի ուսանողը կատարեց Պագանինիի թիվ 20 կապրիսը կիթառի համար արված սեփական փոխադրությամբ: Տեղին է նշել, որ Ճենտերեճյան դուետի գրեթե ամբողջ նվագացանկը եղբայրներից Ասոսի հմուտ մշակումների եւ փոխադրումների արդյունք է: Հիշատակելով երաժիշտների մասնագիտական շնորհները, ասենք, որ Արմեն Ճենտերեճյանն ավարտել է Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի նաեւ դիրիժորական բաժինը պրոֆեսոր Էմին Խաչատրյանի ղեկավարությամբ:

Արմեն եւ Ասոս Ճենտերեճյանների ծննդյան 50 եւ բեմական գործունեության 30-ամյակը նշանավորվեցին ստեղծագործական եւս մի իրադարձությամբ: «Վալեքս» ընկերության տնօրեն Մկրտիչ Մարտիրոսյանի հովանավորությամբ լույս ընծայվեց դուետի կատարումների լազերային ձայնասկավառակը, որում, ի թիվս մի շարք մանրանվագների, ընդգրկված են Հենդելի, Կորելլիի, Հայդնի սոնատներից:

Հիշյալ երեկոն առավել հանդիսությամբ օծեց սփյուռքի մամուլում զետեղված Արամ Առաջին կաթողիկոսի խոսքը. «Մենք Լիբանանում, Դպրեվանքի մեջ ունեցած ենք ուսուցիչ մը, որ կոչված է Մուշեղ Ճենտերեճյան, իր գրական անունով` Մուշեղ Իշխան: Ասոս եւ Արմեն Ճենտերեճյաններն անոր եղբոր զավակներն են: Մուշեղ Իշխան դարձավ իշխան հայ բանաստեղծության: Ահավասիկ մեր երկու Ճենտերեճյաններ, որոնք այսօր մեզի ներկայացան, հայ երաժշտության իշխաններն են: Իմ մաղթանքս է, որ միշտ մնաք հայ իշխանները հայ երաժշտության եւ իշխանավայել կերպով հայ երաժշտությունը ներկայացնեք մեր ժողովուրդին ու նաեւ օտարներուն»:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Վաղվա բեմի աստղերը

Այնքան շատ ծաղիկներ, այնքան գեղեցիկ խոսքեր, պարարվեստի, երգի այնքան շատ հնչեղ անուններ դժվար թե հանդիպեիր ուրիշ մի տեղում: Դպրոցականների գեղարվեստական ինքնագործունեության «Արաբկիր-2002» փառատոնի գալա համերգներն անցան մշակույթի եւ կրթության «Կանազ» կենտրոնում: Թերեզա Գրիգորյան, Վանուշ Խանամիրյան, Դավիթ Ղազարյան, Վարդուհի Խաչատրյան, Սուրեն Զանգուրյան... Ու նրանց հետ կողք-կողքի` մրցութային հանձնաժողովի անդամի կարգավիճակով Երեւանի Արաբկիր համայնքի թաղապետ Ֆելիքս Ցոլակյան, «Կանազ» կենտրոնի տնօրեն Մանվել Սարիբեկյան, կազմկոմիտեի նախագահ, համայնքի կրթության եւ մշակույթի վարչության պետ Վլադիմիր Աշեցյան...

- Մեր ժամանակներում այսպիսի հրաշալի միջոցառում կազմակերպելն անչափ բարդ եւ մեծ ջանքեր պահանջող աշխատանք է,- ասաց հայկական պարի լեգենդ Վանուշ Խանամիրյանը: - Ի պատիվ Արաբկիր համայնքի ավագանու, հատկապես թաղապետ Ֆելիքս Ցոլակյանի նախաձեռնության ու շահախնդրության հիանալի անցկացված փառատոնը նաեւ հրաշալի ավարտ ունեցավ:

«Արաբկիր-2002» փառատոնին մասնակցում էին ոչ միայն այս, այլեւ Շենգավիթի, Աջափնյակի, Նոր Նորքի, Դավիթաշենի, Մալաթիա-Սեբաստիայի, Քանաքեռ-Զեյթունի, Նուբարաշենի համայնքների երաժիշտ կատարողներ, դպրոցահասակ երեխաներ, որոնք փորձում են վառ պահել հայկական, ազգային մտածողությունը: Եվ հայ պարի ու երգի վարպետներին հենց այս պարագան էր հիացմունք պատճառել:

Մրցանակների արժանացան «Վիկտորյա» պարային համույթը (Մալաթիա-Սեբաստիա համայնք), «Լոռ» ազգագրական արվեստի համույթը, Դավիթաշենի մանկապատանեկան կենտրոնի «Ալմա» կոլեկտիվը, «Լուսինկա» էստրադային խումբը, «Ելենա» քառյակը, Կարեն Գրիգորյանը, Գոռ Վարդանյանը, Գոռ Ղասաբյանը... Ամեն մեկին մրցանակ հանձնելիս հայ երգի ու պարի վարպետները նշում էին. «Լավ հիշեք այս անունը: Վաղը նրանք մեծ բեմեր են նվաճելու...»:

Հավատանք վարպետների խոսքին ու մաղթենք այս փոքրիկներին ավելի մեծ դափնիներ:

Ս. ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ

«Հայերն օսմանյան առողջապահության մեջ»

Պոլսի «Մարմարա» հյուրանոցի Օպերա դահլիճում վերջերս տեղի է ունեցել Արսեն Յարմանի «Հայերն օսմանյան առողջապահության մեջ» կոթողային հատորի շնորհանդեսը, հաղորդում է կանադահայ համայնքի «Ապագայ» շաբաթաթերթը:

Հավաքույթի բացումը կատարել է Սուրբ Փրկիչ հիվանդանոցի նախկին հոգաբարձուներից Գրիգոր Դյոշեմեջյանը, որը սկզբից մինչեւ վերջ հետեւել է հատորի պատրաստությանը:

Ապա հեղինակը ելույթ ունենալով հայտնել է, որ հիվանդանոցի հոգաբարձությանն անդամակցելուց հետո զգացել է այդ ասպարեզում հայերի բերած նպաստի վերաբերյալ տեղեկատվության բացը եւ անմիջապես լծվել աշխատանքի: Նրան հատկապես քաջալերել է պատմաբան Նուրհան Յլդրըմը:

Հ. Օ.

Հանդիպում մշակույթի հայկական ֆոնդում

Մշակույթի հայկական ֆոնդի հյուրն էր բանաստեղծ, Հայաստանի գրողների միության` Շիրակի մարզային բաժանմունքի ղեկավար Անդրանիկ Կարապետյանը: Ներկայացնելով հյուրին, ֆոնդի նախագահ Արեւշատ Ավագյանը նշեց. «Անդրանիկի բանաստեղծական հավատամքը գավառականի թեթեւ ոստնյակով լռության ծանր ընթացքը տեսնելն է»:

Հանդիպման ժամանակ խոսվեց Անդրանիկ Կարապետյանի «Անհնազանդ հիշեր», «Անհետացող ճամփաբաժան» եւ «Երրորդ նժար» գրքերի մասին: Բանասեր Շավիղ Գրիգորյանը, բանաստեղծներ Հակոբ Սրապյանը, Անահիտ Խաչատրյանը, Վարդան Վանատուրը ջերմ խոսքեր ասացին իրենց գրչընկերոջ մասին:

Անդրանիկ Կարապետյանը շնորհակալություն հայտնեց իրեն ներկայացնելու եւ բանաստեղծությունները կարդալու համար:

ՆԱՐԻՆԵ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Հայ նկարիչների ցուցահանդես Վենետիկում

Վենետիկի կենտրոնական դրամատան եւ Մխիթարյան միաբանության թանգարանի վարչության միացյալ ջանքերով նույն դրամատան «Գամբո սան Լուքա» շքեղ սրահում ապրիլի 18-ին բացված 14 հայ նկարիչների աշխատանքների ցուցահանդեսը եզրափակվեց Մխիթարյան միաբանության երեքհարյուրամյակի հանդիսություններով, որ նաեւ յուրահատուկ մասնակցություն էր քրիստոնեության 1700-ամյակին: Ցուցահանդեսի մասին «Ազգը» տեղեկացավ միայն օրերս:

Դրամատան գեղարվեստական պատասխանատուի` դոկտ. Սիմիոնաթոյի բացման խոսքին հետեւեց միաբանության մշակութային պատասխանատու Հ. Հարություն վրդ. Պզտիկյանի խոսքը: Վերջինս ընդգծեց հայ-իտալական փոխադարձ հարաբերությունների մեջ Մխիթարյան միաբանության դերը` իբրեւ հայ-իտալական մշակույթները կամրջող-մերձեցնողի:

Վենետիկի պետական դիվանների երկար տարիների տնօրենուհի, պատմագետ, իշխանուհի Թիեփոլոն ներկայացրեց հայ համայնքի ստեղծագործ, ինքնուրույն նկարագիրը:

Ցուցահանդեսին ներկա էին շուրջ 100 հրավիրյալներ, հարգարժան հյուրեր` միաբանության աբբահայր Եղիա վրդ. Քիլաղպյանը, դրամատան ընդհանուր տնօրենը, քաղաքապետարանի ներկայացուցիչներ, մամուլի եւ գեղարվեստական ակադեմիայի պատասխանատուներ:

Բարձր մակարդակով կազմակերպված այս ցուցահանդեսին մասնակցում էին հայաստանցի 14 նկարիչներ` Մարտին Պետրոսյանը, Գաբրիել Մանուկյանը, Արման Վահրամյանը, Գարեգին Պապոյանը, Արթուր Իսավերդյանը, Վաղարշակ Արամյանը, Ալբեր Հակոբյանը եւ ուրիշներ: Ցուցահանդեսը կազմակերպված էր մինչեւ մայիսի 10-ը:

Մ. ԲԱԳՈՅԱՆ

ԱԶԳ

Մարզական

Ֆրանսիան աշխարհի 7-րդ չեմպիոն

ՖԻՖԱ-ի որոշմամբ 1998 թ. Ֆրանսիայում անցկացված աշխարհի 16-րդ առաջնության մասնակիցների թիվը հասցվեց 32-ի: Ֆրանսիան, որը 60 տարի անց երկրորդ անգամ էր հյուրընկալում համաշխարհային ֆուտբոլի ստուգատեսի մասնակիցներին, գերազանց էր կազմակերպել մրցաշարը: Իսկ կազմակերպիչ երկրի հավաքականը հիանալի օգտագործեց չեմպիոնի տիտղոսը նվաճելու հնարավորությունը: Ֆրանսիան դարձավ 7-րդ երկիրը, որի հավաքականն աշխարհում ուժեղագույնը ճանաչվեց:

Առաջնությունը լի էր անակնկալներով: Մրցաշարը մեկնարկեց նորակառույց «Ստադ դը Ֆրանս» մարզադաշտում կայացած Բրազիլիա-Շոտլանդիա հանդիպումով: Աշխարհի չեմպիոնները դժվարին հաղթանակ տարան (2:1): Հաջորդ տուրում հաղթելով նաեւ Մարոկկոյի ընտրանուն (3:0), բրազիլացիները «A» խմբում ժամկետից շուտ նվաճեցին 1/8 եզրափակիչի ուղեգիրը: Իսկ երկրորդ ուղեգրին տիրացան նորվեգացիները, որոնք ավարտական խաղում ցանկալի հաղթանակ տոնեցին բրազիլացիների նկատմամբ (2:1):

«B» խմբում հաղթող ճանաչվեցին իտալացիները, որոնց կազմում հիանալի խաղ էին ցուցադրում Վյերին եւ Ռոբերտո Բաջիոն: Վյերին բոլոր 3 խաղերում էլ գոլ խփեց՝ իր հաշվին գրանցելով 4 գնդակ: 2-րդ ուղեգիրը նվաճեց Չիլիի հավաքականը, որի հարձակվող Մարսելո Սալասն առաջնության իսկական հայտնությունը դարձավ: «C» խմբում հանդես եկող ֆրանսիացիները հեշտությամբ հաղթեցին իրենց մրցակիցներին: 2-րդը ճանաչվեցին դանիացիները: «D» խումբը մասնագետների կողմից «մահվան խումբ» անվանումն էր ստացել: Առաջին տուրում անակնկալ գրանցվեց. իսպանացիները պարտվեցին նիգերիացիներից (2:3), ընդ որում բազում սխալներ թույլ տվեց իսպանացիների փորձառու դարպասապահ Ծուբիսարետան: Ուղեգրի տեր դարձան Նիգերիայի եւ Պարագվայի հավաքականները: «E» խմբից պայքարը շարունակեցին Հոլանդիայի եւ Մեքսիկայի հավաքականները, իսկ «G» խմբում հաջողությունն ուղեկցեց անգլիացիներին ու ռումինացիներին: «H» խմբում հաղթողի հավակնորդներ էին համարվում արգենտինացիներն ու խորվաթները, որոնք էլ մտան հաջորդ փուլ: «F» խմբում էլ առանց մեծ ճիգերի ուղեգիր նվաճեցին գերմանացիներն ու հարավսլավացիները: Բոլորի ուշադրության կենտրոնում հայտնվեց Գերմանիայի հավաքականի 37-ամյա պաշտպան Լոթար Մաթեուսը: Նախնական փուլի 2-րդ տուրում Հարավսլավիայի հավաքականի հետ հանդիպումը դարձավ աշխարհի առաջնություններում Մաթեուսի 22-րդ խաղը: Այդ ցուցանիշը ռեկորդային էր: Մաթեուսը գերազանցեց Ուվե Զեելերի, Վլադիսլավ Ժմուդայի եւ Դիեգո Մարադոնայի ցուցանիշը, որոնք աշխարհի առաջնություններում 21-ական խաղ էին անցկացրել: Ֆրանսիական առաջնությունը Մաթեուսի համար 5-րդն էր: Նա կրկնեց մեքսիկացի հանրահայտ դարպասապահ Անտոնիո Կարբախալի արդյունքը, որը մինչ այդ աշխարհի 5 առաջնության (1950-1966 թթ.) մասնակցած միակ ֆուտբոլիստն էր: Յուրօրինակ ռեկորդ սահմանեց նաեւ արգենտինացի Գաբրիել Բատիստուտան: Նա ճամայկայի դարպասը խփեց 3 գոլ եւ դարձավ միակը, որին հաջողվեց աշխարհի 2 առաջնություններում էլ «հեթ-տրիկի» հեղինակ դառնալ (1994 թ. նա 3 գոլ էր խփել հույներին):

Ֆրանսիացիներ Ալեն Բողոսյանը (ձախից) եւ Յուրի Ջորկաեֆը պարագվայցի Ակունյայի հետ պայքարում:

ԱՌԱՋՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

1998 թ. հունիսի 10-ից հուլիսի 12-ը, Ֆրանսիա:

«A» խումբ

Բրազիլիա-Շոտլանդիա՝ 2:1 (1:1)
Սամպայո (5), Կոլինզ (38՝ 11 մ), Բոյդ (73, ինքնագոլ):
Մարոկկո-Նորվեգիա՝ 2:2 (1:1)
Հաջի (38), Շիպո (45, ինքնագոլ), Խադդա (59), Էգեն (61):
Շոտլանդիա-Նորվեգիա՝ 1:1 (0:0)
Խ. Ֆլո (46), Բեռլի (66):
Բրազիլիա-Մարոկկո՝ 3:0 (2:0)
Ռոնալդո (9), Ռիվալդո (45), Բեբետո (50):
Շոտլանդիա-Մարոկկո՝ 0:3 (0:1)
Բասիր (22. 85), Խադդա (46):
Բրազիլիա-Նորվեգիա՝ 1:2 (0:0)
Բեբետո (78), Տ. Ֆլո (83), Ռեկդալ (88՝ մ):

«B» խումբ

Իտալիա-Չիլի՝ 2:2 (1:1)
Վյերի (10), Սալաս (45, 50), Ռ. Բաջիո (85՝ 11մ):
Ավստրիա-Կամերուն՝ 1:1 (0:0)
Նժանկալ (77), Պոլստեր (90):
Իտալիա-Կամերուն՝ 3:0 (1:0)
Դի Բյաջիո (7), Վյերի (75, 89):
Չիլի-Ավստրիա՝ 1:1 (0:0)
Սալաս (70), Վաստիչ (90):
Իտալիա-Ավստրիա՝ 2:1 (0:0)
Վյերի (49), Ռ. Բաջիո (89), Հերցոգ (90՝ 11 մ):
Չիլի-Կամերուն՝ 1:1
Սյերա (21), Մբոմա (56):

«C» խումբ

Ֆրանսիա-ՀԱՀ՝ 3:0 (1:0)
Դյուգարի (34), Իսսա (77, ինքնագոլ), Անրի (90):
Ս. Արաբիա-Դանիա՝ 0:1 (0:0)
Ռիպեր (68):
Ֆրանսիա-Ս. Արաբիա՝ 4:0 (1:0)
Անրի (36, 77), Տրեզեգե (69), Լիզարազյու (85):
Դանիա-ՀԱՀ՝ 1:1 (1:0)
Նիլսեն (13), Մակարտի (52):
ՀԱՀ-Ս. Արաբիա՝ 2:2 (1:1)
Բարտլետ (19, 90՝ 11 մ), Ալ Ջաբեր (45՝ 11մ), Ալ Տունյան (74՝ 11մ):
Ֆրանսիա-Դանիա՝ 2:1 (1:1)
Ջորկաեֆ (12՝ 11մ), Մ. Լաուդրուպ (42՝ 11մ), Պետի (56):

«D» խումբ

Բուլղարիա-Պարագվայ՝ 0:0
Իսպանիա-Նիգերիա՝ 2:3 (1:1)
Հիեռո (21), Ադեպոժու (25), Ռաուլ (47), Լավալ (73), Օլիսե (78):
Իսպանիա-Պարագվայ՝ 0:0
Նիգերիա-Բուլղարիա՝ 1:0 (1:0)
Իկպեբա (26):
Իսպանիա-Բուլղարիա՝ 6:1 (2:0)
Հիեռո (6՝ 11մ), Լուիս Էնրիկե (19), Մորյենտես (55, 81), Կոստադինով (58), Կիկո (88, 90):
Նիգերիա-Պարագվայ՝ 1:3 (1:1)
Այալա (1), Օրտիս (11), Բենիտես (59), Կարդոսո (86):

«E» խումբ

Հոլանդիա-Բելգիա՝ 0:0
Հար. Կորեա-Մեքսիկա՝ 1:3 (1:0)
Խա Սյոկ Չժու (28), Պելաես (51), Էռնանդես (74, 84):
Հոլանդիա-Հար. Կորեա՝ 5:0 (2:0)
Կոկու (38), Օվերմարս (42), Բերգկամպ (71), վան Հոյդոնկ (80), Ռ. դե Բուր (83):
Բելգիա-Մեքսիկա՝ 2:2 (1:0)
Վիլմոտս (43, 47), Գարսիա Ասպե (55՝ 11 մ), Բլանկո (62):
Հոլանդիա-Մեքսիկա՝ 2:2 (2:0)
Կոկու (4), Ռ. դե Բուր (18), Պելաես (75), Էռնանդես (90):
Բելգիա-Հար. Կորեա՝ 1:1 (1:0)
Նիլիս (7), Յու Սան Չոլ (71):

«F» խումբ

Հարավսլ.-Իրան՝ 1:0 (0:0)
Միխայլովիչ (72):
Գերմանիա-ԱՄՆ՝ 2:0 (1:0)
Մելլեր (9), Կլինսման (65):
Գերմանիա-Հարավսլ.՝ 2:2 (0:1)
Միյատովիչ (13), Ստոյկովիչ (54), Միխայլովիչ (73, ինքնագոլ), Բիրհոֆ (80):
ԱՄՆ-Իրան՝ 1:2 (0:1)
Էստիլի (40), Մախդավիկիա (84), Մակբրայդ (87):
Գերմանիա-Իրան՝ 2:0 (0:0)
Բիրհոֆ (51), Կլինսման (59):
Հարավսլավիա-ԱՄՆ՝ 1:0 (1:0)
Կոմլենովիչ (4):

«G» խումբ

Ռումինիա-Կոլումբիա՝ 1:0 (1:0)
Իլիե (45):
Անգլիա-Թունիս՝ 2:0 (1:0)
Շիրեր (43), Սկոուլզ (89):
Ռումինիա-Անգլիա՝ 2:1 (0:0)
Մոլդովան (47), Օուեն (83), Պետրեսկու (90):
Կոլումբիա-Թունիս՝ 1:0 (0:0)
Պրեսյադո (83):
Ռումինիա-Թունիս՝ 1:1 (0:1)
Սուայա (10՝ 11 մ), Մոլդովան (72):
Կոլումբիա-Անգլիա՝ 0:2 (0:2)
Անդերտոն (20), Բեքհեմ (29):

«H» խումբ

Արգենտինա-Ճապոնիա՝ 1:0 (1:0)
Բատիստուտա (28):
Ճամայկա-Խորվաթիա՝ 1:3 (1:1)
Ստանիչ (27), Իռլ (45), Պրոսինեչկի (53), Շուկեր (69):
Ճապոնիա-Խորվաթիա՝ 0:1 (0:0)
Շուկեր (77):
Արգենտինա-Ճամայկա՝ 5:0 (1:0)
Օրտեգա (31, 55), Բատիստուտա (72, 80, 83՝ 11 մ):
Արգենտինա-Խորվաթիա՝ 1:0 (1:0)
Պինեդա (36):
Ճապոնիա-Ճամայկա՝ 1:2 (0:1)
Ուիտմոր (40, 54), Նակայամա (75):

Շարունակելի

Նրանք մասնակցել են բոլոր 10 առաջնություններին

Ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի նախորդ 10 առաջնություններին մասնակցել է 29 ֆուտբոլիստ, որոնցից 5-ը հանդես է եկել միայն մեկ թիմի կազմում: Նրանք են շիրակցիներ Հովհաննես Թահմազյանը, Գագիկ Մարգարյանը, Արթուր Հովհաննիսյանը, Ռայմոնդ Զադուրյանը եւ սպարտակցի Նորայր Հոխոյանը, որոնք մինչեւ վերջ հավատարիմ են մնացել հարազատ կոլեկտիվին: Նրանց հակառակ, Անդրանիկ Զանազանյանը «հասցրել» է կրել 10 ակումբի մարզաշապիկ՝ սահմանելով յուրօրինակ ռեկորդ ՀՀ առաջնությունների մասնակիցների շրջանում: Զանազանյանը այս մրցաշրջանում հանդես է գալիս «Սպարտակում», որը նրա 11-րդ թիմն է: Սեւադա Արզումանյանն էլ աչքի չի ընկել հաստատակամությամբ՝ հանդես գալով 8 թիմի կազմում: Նշենք, որ 29 ֆուտբոլիստներից միայն երեքին՝ Վարազդատ Ավետիսյանին, Սամվել Նիկոլյանին եւ Գրիգոր Սկրտչյանին է հաջողվել բոլոր 10 առաջնություններում էլ դառնալ գոլի հեղինակ:

Ստորեւ ներկայացնում ենք 10 առաջնությունների մասնակից ֆուտբոլիստների ցանկը՝ նշելով վերջին ակումբը, որում հանդես է եկել, անցկացրած խաղերի քանակը եւ թիմերի քանակը, որոնց կազմում մասնակցել է առաջնության հանդիպումներին:

1. Հովհաննես Թահմազյան	«Շիրակ»	234	1
2. Գրիգոր Սկրտչյան	«Միկա»	232	4
3. Հովակիմ Հովակիմյան	«Արարատ»	228	2
4. Սամվել Նիկոլյան	«Լեռնագործ»	222	3
5. Վարազդատ Ավետիսյան	«Փյունիկ»	218	4
6. Գագիկ Մարգարյան	«Շիրակ»	215	1
7. Վահրամ Հովհաննիսյան	«Լեռնագործ»	215	6
8. Սեւադա Արզումանյան	«Զվարթնոց»	209	8
9. Տիգրան Գսպեյան	«Արարատ»	207	5
10. Մկրտիչ Հովհաննիսյան	«Բանանց»	206	6
11. Տիգրան Հովհաննիսյան	«Սպարտակ»	204	3
12. Արմեն Պետիկյան	«Միկա»	203	3
13. Հարություն Աբրահամյան	«Սպարտակ»	201	4
14. Հայկ Հարությունյան	«Փյունիկ»	196	5
15. Նորայր Հոխոյան	«Սպարտակ»	195	1
16. Արթուր Ասոյան	«Զվարթնոց»	194	4
17. Սարգիս Նազարյան	«Զվարթնոց»	193	4
18. Հայկ Բաբայան	«Բանանց»	189	7
19. Արա Նիգոյան	«Արարատ»	189	3
20. Ռոման Սիմոնյան	«Լեռնագործ»	179	5
21. Արմեն Մարտիրոսյան	«Կիլիկիա»	178	7
22. Արմեն Սահակյան	«Բանանց»	175	6
23. Էմիլ Մեսրոպյան	«Արարատ»	162	3
24. Արթուր Հովհաննիսյան	«Շիրակ»	162	1
25. Արմեն Առաքելյան	«Արարատ»	161	5
26. Անդրանիկ Զանազանյան	«Բանանց»	159	10
27. Էդիկ Երիցյան	«Բանանց»	146	5
28. Վահե Յաղմուրյան	«Կոտայք»	146	5
29. Ռայմոնդ Զադուրյան	«Շիրակ»	114	1

Կանիսարեսը վնասեց ոտքը

Ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության շեմին Իսպանիայի հավաքականը մնաց առանց հիմնական դարպասապահի: «Վալենսիայի» դարպասապահ Սանտյագո Կանիսարեսն, ինչպես ասում են, «անմեղ տեղը» վնասվածք ստացավ եւ զրկվեց աշխարհի առաջնությանը մասնակցելուց: Դեպքը պատահեց Խերես քաղաքի հյուրանոցի համարում: Կանիսարեսն ուզում էր օգտվել օծանելիքից, սակայն սրվակը ձեռքից վայր ընկավ: Սովորույթի համաձայն, դարպասապահը փորձեց ոտքով կասեցնել սրվակը, որի արդյունքում վնասեց ոտքի մատը: Կանիսարեսին շտապ վիրահատեցին: Բժիշկների գնահատմամբ, դարպասապահը «շարքից» դուրս է եկել նվազագույնը 2 ամսով:

Կանիսարեսի տեղը դարպասում կզբաղեցնի հավաքականի նորեկ Պեդրո Կոնտրերասը: Մյուս դարպասապահը Իկեր Կասիլյասն է: Չնայած վնասվածքին, Կանիսարեսը հավաքականի հետ մեկնել է Հարավային Կորեա: Իսպանացիների մարզիչ Խոսե Անտոնիո Կամաչոն նշել է, որ Կանիսարեսի ներկայությունը բարոյական աջակցություն կլինի իր խաղընկերների համար:

ՇԱԽՄԱՏ

Չեմպիոնը կորոշվի երկու տարին մեկ

«Ազգը» տեղեկացրել էր շախմատի աշխարհի միասնական առաջնություն կազմակերպելու վերաբերյալ Պրահայում ստորագրված համաձայնության մասին: Շախմատային աշխարհը միավորելուն իրենց աջակցությունն էին ցուցաբերել նաեւ Լոնդոնում գտնվող Einstein Group ընկերությունը եւ տիկին Նահեդ Օժեխը, որոնք պատրաստ են հովանավորելու աշխարհի չեմպիոնի կոչման համար անցկացվող մրցաշարերը: Այսօր ընթերցողներին կծանոթացնենք աշխարհի չեմպիոնին որոշելու կարգին:

Աշխարհի ուժեղագույն շախմատիստը կորոշվի զուգահեռաբար անցկացվող մի քանի մրցաշարերի միջոցով: Նախ Դորտմունդում 8 գրոսմայստերներ՝ Ադամսը (Անգլիա), Բարեեւը, Մորոզեւիչը (երկուսն էլ՝ Ռուսաստան), Լուտցը (Գերմանիա), Լեկոն (Հունգարիա), Գելֆանդը (Իսրայել), Շիրովը (Իսպանիա) եւ Թոփալովը (Բուլղարիա) Einstein-ի հավակնորդների մրցաշարում ի հայտ կբերեն Վլադիմիր Կրամնիկի մրցակցին: Այդ մրցաշարի մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը (400 հազար դոլար) կապահովի տիկին Օժեխը: Հաղթողը կստանա 160 հազար դոլար, 2-րդ տեղ գրավողը՝ 100 հազար, 3-4-րդ տեղերը՝ 40 հազարական, 5-8-րդ տեղերը՝ 15 հազարական դոլար: Այդ մրցաշարի հաղթողը 2003 թ. ապրիլ-մայիսին 16 պարտիայից բաղկացած մրցախաղ կանցկացնի Կրամնիկի հետ: Հաղթողը կստանա մրցանակային հիմնադրամի 60 տոկոսը, պարտվողը՝ 40 տոկոսը: Ոչ-ոքի արդյունքի դեպքում գումարը հավասարաչափ կբաշխվի մրցակիցների միջեւ, իսկ հաղթող կճանաչվի Կրամնիկը: Վերջինիս մրցակիցը կորոշվի մի քանի փուլով: Նախ կմրցեն Անանդն ու Իվանչուկը՝ անցկացնելով 6 պարտիա այս տարվա օգոստոս-սեպտեմբերին: Ընդհանուր մրցանակային 150 հազար դոլար գումարի 60 տոկոսը կստանա հաղթողը, որը հաջորդ փուլում 8 պարտիայից բաղկացած մրցախաղ կանցկացնի Գարրի Կասպարովի հետ: Մրցամարտը նախատեսված է այս տարվա նոյեմբեր-դեկտեմբերին, մրցանակային ընդհանուր հիմնադրամը 250 հազար դոլար է: Այս մրցախաղի հաղթողը 2003 թ. մայիս-հունիսին կհանդիպի ՖԻԴԵ-ի գծով աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Ռուսլան Պոնոմարյովի հետ: 16 պարտիայից բաղկացած մրցամարտում ոչ-ոքի արդյունքի դեպքում Պոնոմարյովը կճանաչվի հաղթող: Եվ վերջապես, աշխարհի միասնական առաջնության եզրափակիչում ուժեղագույնի տիտղոսը կվիճարկեն Einstein-ի հովանու ներքո անցկացված մրցաշարի հաղթողը եւ Ռուսլան Պոնոմարյովի հետ մրցախաղում հաղթած շախմատիստը: Եզրափակիչ մրցամարտը բաղկացած կլինի 16 պարտիայից: Հաղթողը կհռչակվի աշխարհի բացարձակ չեմպիոն: Այս եղանակով չեմպիոնին որոշելուց հետո կսկսվի աշխարհի հաջորդ առաջնության փուլը: Առաջին փուլին մասնակցելու իրավունք են ստանում 2600-ից բարձր անհատական գործակից ունեցող շախմատիստները: Մասնակիցների թիվը պետք է լինի նվազագույնը 300 հոգի: Առաջին 100-ն ընտրվելու են գործակցով, եւս 100-ը պետք է որոշվեն փնջային մրցաշարերում: Շվեյցարական մրցակարգով անցկացված մրցաշարի չորս լավագույնները կմասնակցեն հավակնորդների մրցախաղին, որտեղ նրանց կմիանան աշխարհում ամենաբարձր գործակից ունեցող 3 շախմատիստները եւ նախորդ առաջնության եզրափակիչի մասնակիցը: Հավակնորդների մրցաշարի հաղթողը 16 պարտիայից բաղկացած մրցախաղ կանցկացնի աշխարհի չեմպիոնի հետ: Այսպիսով, 2005 թ. կորոշվի աշխարհի հերթական չեմպիոնը: Նման մրցակարգով 2 տարին մեկ շախմատային աշխարհն ի հայտ կբերի իր ուժեղագույնին:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«ՕԳՆԵԼՈՎ ԱՇԽԱՐՀԻՆ՝ ՕԳՆՈՒՄ ԵՆՔ ՄԵԶ»

Սուֆիստ (սուֆիզմ՝ կրոնամիստիկական ուսմունք: Վաղ շրջանի սուֆիզմին բնորոշ էր պանթեիզմը եւ մատերիալիզմի առանձին տարրեր: Հետագայում իշխում է ասկետիզմը (հրաժարում աշխարհիկ բարիքներից հանուն կրոնական իդեալի) եւ ծայրահեղ միստիցիզմը: Իրական համարվում է միայն Աստծո գոյությունը, իսկ շրջապատող առարկաներն ու իրերը համարվում են նրանից բխող դրսեւորումներ: Ըստ սուֆիզմի՝ հավատացյալներն իրենց պետք է հասցնեն էքստազի վիճակի, որի ժամանակ տեղի է ունենում մարդու հոգու միավորումն աստվածային էության հետ) վարպետ Բայազիդ Բիստամին իր կենսագրության մեջ գրել է. «Երբ ես երիտասարդ էի, իմ բոլոր աղոթքների հիմքն աշխարհը փոխելու ցանկությունն էր: Ես խնդրում էի.

– Տեր Աստված, ուժ տուր ինձ, որ ես կարողանամ փոխել աշխարհը: Ինձ ամեն բան սխալ էր թվում: Ես հեղափոխական էի, ես ուզում էի փոխել երկրի դեմքը: Երբ ես մեծացա, սկսեցի աղոթել այսպես.

– Ես, թվում է, շատ բան եմ ուզում: Կյանքը ձեռքիցս գնում է: Կեսն անցել է, իսկ ես դեռ մի մարդու էլ չեմ փոխել: Այդ պատճառով էլ, ով Տեր, թույլ տուր փոխեմ ընտանիքս:

Երբ ծերացա, ես գիտակցեցի, որ նույնիսկ ընտանիքը չափազանց շատ է: Ես իմաստնացա եւ հասկացա, որ եթե հաջողվի փոխել ինքս ինձ, ապա դա բավական կլինի, ավելի քան բավական կլինի: Եվ ես սկսեցի այսպես աղոթել.

– Տեր Աստված, ես ամեն ինչ հասկացա եւ ցանկանում եմ փոխել ինքս ինձ: Թույլ տուր ինձ անել դա:

Եվ այդժամ Աստված պատասխանեց.

– Հիմա քեզ արդեն ժամանակ չի մնացել: Հարկավոր էր դրանից սկսել:

Դու դրա մասին սկզբից պիտի մտածեիր:

Հարկ է խորհել այս մասին: Ամենամեծ դպրոցը կյանքն է եւ շատ քչերին է հաջողվում այդ աստիճաններով բարձրանալիս չսայթաքել, չսխալվել, իսկ դասեր մակերեսորեն սերտելուց հետո եզրահանգումներ անել կարողանալ է պետք:

«Մեր աշխարհը նման է շան կծկված պոչի: Հարյուրավոր տարիների ընթացքում մարդիկ ձգտել են ուղղել, բայց այն նորից կծկվել է, հենց որ բաց են թողել: Ուրիշ կերպ չի էլ կարող լինել: Սկզբում հարկավոր է սովորել սառնասրտորեն աշխատել, որպեսզի ձերբազատվենք մոլեռանդությունից: Աշխարհի մասին մտածելով՝ հարկ չկա անհանգստանալու կամ մտահոգվելու: Նա առանց մեզ էլ հրաշալի գլուխ կհանի: Բոլորիս համար մեծ առավելություն է, որ մեզ հնարավորություն է տրված աշխարհի համար ինչ-որ բան անելու: Օգնելով աշխարհին մենք իրականում օգնում ենք մեզ: Տիեզերքում գոյություն ունի Աստված: Տիեզերքը չի կործանվում եւ կարիք չունի ձեր կամ իմ օգնության: Աստված գործուն է եւ անսահմանորեն զգոն:

Երբ ողջ Տիեզերքը քնած է, նա արթուն է: Նա անդադար աշխատում է: Աշխարհի բոլոր փոփոխություններն ու դրսեւորումները սերում են նրանից: Մեր աշխարհը միշտ կլինի չարի եւ բարու զուգակցություն: Մենք պարտավոր ենք կարեկցել թույլին, սիրել նույնիսկ մեղսագործին: Աշխարհը բարոյական մեծ դպրոց է, որում մենք պետք է սովորենք, որպեսզի հոգեպես ամրանանք», սրանք XIX դարի հնդիկ իդեալիստ փիլիսոփա, Ռամակրիշնայի աշակերտ Սվամի Վիվեկանանդայի խոսքերից են, որն իր ուսուցչի նման պաշտպանում էր վեդանտայի (կրոնափիլիսոփայական ուսմունք հինդուիզմի մեջ) վրա հիմնված «միասնական կրոնի» տեսությունը:

Ստորեւ ներկայացվող աղոթքները, որոնցից առաջինը կաթոլիկ եկեղեցու սրբերի շարքը դասված Ֆրանցիսկ Ասիզացուն է պատկանում, իսկ երկրորդը գեշտալտ հոգեթերապիայի ստեղծող Ֆրեդերիկ Պերլզին, կարծում ենք, ուսանելի են եւ օգտակար կլինեն ամենքին: Փորձենք հետեւել:

«Տեր Աստված: Ուժ տուր ինձ, որ ես կարողանամ փոխել այն ամենը, ինչը կարող եմ փոխել:

Համբերություն տուր ինձ, որ կարողանամ հաշտվել այն ամենի հետ, ինչը փոխել չեմ կարող:

Եվ իմաստություն տուր, որ ես կարողանամ առաջինները տարբերել երկրորդից»:

«Ես եկել եմ այս աշխարհը: Դու էլ ես եկել այս աշխարհը:

Ես, դա ես եմ: Դու, այդ դու ես:

Ես չեմ եկել նրա համար, որ համապատասխանեմ քո սպասումներին:

Դու էլ չես եկել նրա համար, որ համապատասխանես իմ սպասումներին:

Ես անում եմ իմը: Դու անում ես քոնը:

Եվ եթե մեզ վիճակված է գտնել մեկմեկու, դա սքանչելի է:

Իսկ եթե ոչ, ապա ոչինչ անել չես կարող»:

Պատրաստեց
ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆԸ

ԲԱՐՈՒ ԵՒ ՉԱՐԻ ՄԱՍԻՆ

Հայ փիլիսոփա, թարգմանիչ, հասարակական-եկեղեցական գործիչ Եզնիկ Կողբացու (ծնվ. 380-450, գ. Կողբ, Այրարատի նահանգում) «Եղծ աղանդոց»-ը հայ փիլիսոփայական մտքի կարեւորագույն սկզբնաղբյուրներից մեկն է: Հետաքրքրվելով հիմնականում գոյաբանական հարցերով՝ նա մշակել է մոնիստական փիլիսոփայական, աստվածաբանական ուսմունք, ըստ որի, միակ եւ իրական էությունը (սուբստանցը) Աստվածն է՝ մշտնջենական, ոչնչով չպայմանավորված, բայց ամեն ինչի պատճառը հանդիսացող էակը: Այս դիրքերից նա պայքար է մղում քրիստոնեական գաղափարախոսությանը հակադրվող փիլիսոփայական եւ կրոնա-աղանդավորական ուսմունքների դեմ: Աշխատության հիմնական նպատակը չարիքի էության ու առաջացման պատճառների քննարկումն է:

«Չարիքները,– ասում են,– ի բնե են եւ ոչ կամածին»:

Պատասխանում ենք, թե որ ի բնե են, ինչո՞ւ են թագավորներից սահմանվում օրենքներ, իշխաններից սաստումներ, դատավորներից պատիժներ, չէ՞ որ չարիքներն արգելելու համար են դրանք: Այլեւ եթե չարիքները բնական լինեն, օրենսդիրն օրենքներ չպիտի սահմանի, ոչ էլ իշխանը չարագործին պատժի ենթարկի: Ինչո՞ւ են պատժում նրան, ով ինքնակամ չար չէ, որին պետք էր կարեկցել եւ ոչ թե պատժի ենթարկել:

Մարդկային էությունը բարիքների ծնող է եւ ոչ թե չարիքների: Այսպես, անառակություն անողը կըմբոստանա, եթե հենց անառակության արարքի մեջ գտնվելիս մեկը նրան անառակ անվանի: Պոռնիկը, որ բացահայտորեն պոռնկություն է անում, իրեն պոռնիկ անվանելը չի ցանկանում լսել: Այդպես էլ գողը, ավազակը եւ մյուս չարագործները, թեպետեւ չար գործեր են կատարում, չարագործության անունը չեն ուզում իրենց վրա վերցնել: Նաեւ կեղծավորը, որ կեղծավորություն է անում, ուզում է ընկերոջը նենգությամբ վնաս պատճառել, թաքցնում է կեղծավորությունը եւ, որպես թե բարի խրատ է տալիս, խաբելով վնասի է ենթարկում այն ամենին: Եվ եթե, բարու դիմակ հագած, կեղծավորություն չանի, չի կարող օրինապահին շեղել օրինականությունից:

Եվ եթե գազանների գազանությունը նրանց կարծել է տալիս, թե չարը բնածին է, պիտի իմանան, որ անասունների մի մասը ստեղծվել է կարիքների համար, ինչպես տավարը, ոչխարը եւ այն բոլորը, որոնք ուտվելու համար են ու բեռ կրող, իսկ մի մասն էլ՝ մարդկանց մտքում երկյուղ առաջացնելու համար: Թեեւ կան ահռելի գազաններ, վիշապներ, օձեր եւ ուրիշ վնասակար սողուններ, սակայն մարդն այնքան գոռոզացած է, որ մինչեւ անգամ Աստծու երկյուղի սահմաններից դուրս գալով, արհամարհում է, իսկ եթե այդպիսի զարհուրեցնողները չլինեին, մարդը որքան ավելի չէր մնա չափ ու սահմանի մեջ:

Եվ հենց նրանք էլ, որոնք անմիտների կողմից չար են կարծվում, երբեմն օգտակար են լինում ու մահից փրկող: Ի՞նչ կա ավելի չար քան օձը, բայց թերիակեն (հակաթույն) նրանից է ստացվում, որը դեռ չհասցրած անմիջապես բուժում է մարդկանց նենգությամբ ստեղծված մահացու դեղերից: Եթե օձը էությամբ չար լիներ կամ չար բանի ստեղծած, ապա նրա մեջ բնավ որեւէ օգտակար բան չի գտնվի, եւ նա երբեք իր գազանությունից չէր խելոքանա: Բայց ահա տեսնում ենք կախարդների հնարագիտությամբ խելոքացած՝ խաղալիք պարանի նման է լինում նրանց համար եւ շատ անգամ տանը բնակվելով՝ բնակիչների չի վնասում:

Թե գազանները չարի արարածներ լինեին, իսկ հողը՝ բարու, ինչո՞ւ պիտի բարու արարածը դայակ դարձած սնուցիչ լիներ չարի արարածներին, որոնք նրանից կերակրվում են ու նրա ծոցում հանգստանում, մինչդեռ երկու՝ իրար հակառակ բաները միմյանց ոչնչացնում են, ինչպես լույսը ոչնչացնում է խավարը եւ տաքությունը՝ սառնամանիքը:

Հայաստանում արհեստական բեղմնավորման պահանջարկն ավելի մեծ է, քան արտասահմանում

2002 թվականի մայիս ամսին Մոր եւ մանկան առողջության պահպանման գիտահետազոտական կենտրոնում իրականացվելու է անպտղության բուժում արհեստական բեղմնավորման եղանակով:

Արտամարմնային բեղմնավորման եղանակը անպտղության բուժման մեթոդներից մեկն է, որ աշխարհում մոտավորապես 15 տարի է, ինչ օգտագործվում է: 1978 թվականին արտամարմնային բեղմնավորման ճանապարհով ծնվել է առաջին երեխան Ֆրանսիայում:

Հայաստանում այս մեթոդը նոր է ներդրվում: Ծրագիրն իրականացնում է ֆրանսիական «Ազատագրություն» միությունը Մարսելի վերարտադրողական բժշկության կենտրոնի հետ համատեղ:

– Հայաստանում արհեստական բեղմնավորման պահանջարկը ավելի մեծ է, քան արտասահմանում, քանի որ արտասահմանում դրանով արդեն վաղուց զբաղվում են, ուստի հիվանդների թիվը նվազել է: Իսկ մեզ մոտ այս բնագավառում հիվանդների կուտակում կա, նշեց Մոր եւ մանկան առողջության պահպանման կենտրոնի լաբորատոր բաժնի ղեկավար Կարեն Զիլանյանը Մեդինֆոռմ լրատվական գործակալության թղթակցին տված հարցազրույցի ժամանակ:

Կ. Զիլանյանը նշեց նաեւ, որ Հայաստանում արհեստական հղիության դեպքեր եղել են, սակայն ծնունդ դեռեւս չի գրանցվել:

– Արտամարմնային բեղմնավորմամբ հղիության հավանականությունը 70 տոկոս է, իսկ ծնվող երեխաների հավանականությունը մոտավորապես 30 տոկոս է: Ուստի մենք ընտրում ենք նրանց, որոնց մոտ ծնելիության հավանականությունը մեծ է:

Արհեստական բեղմնավորման ծրագրի մեջ մտնող հիվանդների հիմնական խումբը կազմում են կանայք, որոնք տառապում են փողային անպտղությամբ, անհայտ ծագման անպտղությամբ, էնդոմետրիոզով: Արտամարմնային բեղմնավորման մեթոդը նաեւ օգտագործում են, այսպես կոչված, «տղամարդու գործոն» աստենո- եւ օլիգոսպերմիայով պայմանավորված անպտղությունների ժամանակ: Այս մեթոդով կարող են հղիանալ նաեւ այն կանայք, որոնց մոտ բացակայում է կամ թերզարգացած է արգանդը: Նման դեպքերում ստացված սաղմը տեղադրվում է «դոնոր մոր» արգանդի խոռոչում:

Աշխատանքները կատարելու են Ֆրանսիայից ժամանած բժիշկները՝ պրոֆեսոր Ժան Պիեռ Ֆրանկենբուլնի անմիջական մասնակցությամբ: Այս մեթոդն ուղղակի տեխնիկապես շատ թանկ է: Հայաստանում այն կիրառելի չէր, քանի որ անհրաժեշտ դեղերը Հայաստանում գրանցված չեն եւ շատ թանկ արժեն, մանավանդ եթե հաշվի առնենք, որ այս փորձարկումն ամեն հիվանդի մոտ առնվազն 6 անգամ պետք է կրկնվի:

– Մասնագետները, որ գալու են Ֆրանսիայից, լավագույնն են իրենց ասպարեզում: Եվ ես կուզենայի, որ մեր ազգաբնակչությունը այս առիթը բաց չթողներ, նշեց Կարեն Զիլանյանը:

Ըստ Մեդինֆոռմ գործակալության

Հեռուստածրագրեր

23 մայիս, հինգշաբթի

Ա1

8.00, 9.20 Առաջին ծրագիր
9.00 Հայլուր
10.30 Մանրամասներ
10.45 Առաջին օգնության դասընթաց. Շնչառության կանգ
11.00 Հեռուստասերիալ «Սիրո կախարդանք»
11.45 Կեսգիշերային ճեղընթաց
12.40 Իմ սեր, իմ հավատ, իմ եկեղեցի
13.00 Հայլուր
13.20 Ռուբիկոն+
17.00 Հայլուր
17.20 «Արեւիկ»
18.00 Հեռուստասերիալ «Սիրո կախարդանք»
19.00 Երեկոյան Երեւան
19.20 Պարագիծ
19.40 Պարմանի
20.00 Այլուր
20.10 Անցյալը ներկան է
20.35 Տուն-տունիկ
21.00 Հայլուր
21.50 Պեսական պարտատոմսեր
22.00 Բոհեմ
22.35 Հայերը
23.00 Ռուբիկոն+
00.00 Հայլուր
00.20 Կեսգիշերային ճեղընթաց
1.20 Հայլուր (ռուսերեն)
1.25 Հայլուր (անգլերեն)
1.30 Գ/Ֆ «Ո՞վ մոլորակից ես»

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

08.00 Բարի լույս, Հայաստան
(08.30, 09.30 Լրաբեր)
10.00 Սերիալ «Անտոնելլա»
11.00 Սիրո խարույկ
11.30 Բժիշկ Պետրոսյանի «Դեղատոմսը»
12.00 Գ/Ֆ «Սուրբ Յանուարի» ոսկերագիան
16.00 Լրաբեր
16.20 Կենդանիները կատակում են
16.45 Մուլտֆիլմ
17.10 «Լեզուների համաստեղություն» (անգլերեն)
17.25 Կուկուռիկ
18.00 Սերիալ «Անտոնելլա»
19.00 «Սկանվորդ-շոու»
20.00 Լրաբեր
20.45 Հեռուստակատալոգ
21.05 «Աղախանյան-շոու»
21.40 «Ոճ»
22.00 Այստեղ մենք տանն ենք
22.30 «Եթե ես լինեի»
23.15 «1-02»
23.30 Լրաբեր
ԱՊՀ-նորություններ
24.00 «Օր 6-րդ»
00.35 Գ/Ֆ «Շատ վայրենի կատակներ»

Շողակաթ

19.30 «Գնդիկ Բոռոնիկ»
19.50, 22.00 Բախտացույց
20.00 Մամուլի խոսնակ
20.20 Գ/Ֆ «Աստերից աստ»
22.05 Գ/Ֆ «Իսկական կին» (3-րդ մաս)
00.00 Մամուլի խոսնակ

ԱՐՄԵՆԻԱ

08.30, 15.00, 18.00, 20.30, 02.00 Ժամը
09.00, 21.00 CNN
09.30, 15.30 Մուլտֆիլմ
10.00, 19.40 Ինչպե՞ս ես, բարեկամ
10.30 «Աստղային մարզանք»
11.00, 20.00 Ակտուալ-2000
11.30 Վավերագրական կինոնկար
12.00, 18.30 Ս-լ «Ընտանեկան կապեր»
13.00, 21.30 Բլից
13.25 Գ/Ֆ «Իմ թանկ ամերիկացիները»
16.00 Կոմպյուտեր ժամ
16.30 Գ/Ֆ «Կրիսենդորֆի ցեղը»
22.05 Հանդիպում հոգեբերապետի հետ
22.30 Բեռնարդ շոու
23.30 Ի՞նչ, որտե՞ղ, ե՞րբ
00.30 Գ/Ֆ «Սատանայի փաստաբանը»
02.30 Գիշերային կինոսրահ «Խորունկ կապույտ ծովը»

Կենտրոն

08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00, 01.00, 03.00 «Հորիզոն»
08.15 «Սպորտի աշխարհը» Ժիլետի աչքերով»
08.45, 21.45 «Նոստալջիա»
09.15, 19.00 Հ/ս-լ «Սատանայի ճուտը»
10.15, 17.15 Հ/ս-լ «Լողափ»
11.00, 15.15 Մ/ս-լ «Մարդասարդ»
11.20, 15.45 Մ/ս-լ «Պիտեր Պեն»
11.40, 16.15 Մ/ս-լ «Բոբիի աշխարհը»
12.17, 18.15 Վ/Ֆ «Պատմության ալիք»
13.00 Ցերեկային կինոնկար
14.30, 22.40 «Պատահական վկա»
16.45 Ս-լ «Մեր»
20.20 Ս-լ «Լեդի Բոմժ»
21.30 «Ծով-ից ծով Հայաստան»
23.10 Ֆիլմ DVD
01.15 Գեղֆիլմ
02.45 Երաժշտական ծրագիր

ԵՐԵՎԱՆ

09.00 «Առավոտ»
10.30 Գեղարվեստական կինոնկար
11.00 «Այս երեկո, այս ժամին»
11.55 «Ավտոռուկա TV»
12.00 Հ/Ֆ «Ակցենտ»
12.30 «ТВ Մոսկվա». «Տարեգիվ»
13.25 «ТВ Մոսկվա». Ս-լ «Խանձված սրտեր»
14.20 Վավերագրական կինոնկար
15.00 «ТВ Մոսկվա». «Իրադարձություններ»
15.15 «ТВ Մոսկվա». Ս-լ «Տեսուչ Կեստերը»
16.45 «Ավտոռուկա TV»
16.50 Գեղարվեստական կինոնկար
18.30 Ակցենտ ժամ
19.25 «Ավտոռուկա TV»
19.30 «Բուրգ»
20.00 «ТВ Մոսկվա». Ս-լ «Առանց սիրո իրավունքի»
20.40 «Ավտոռուկա TV»
20.50 Մուլտֆիլմ մեծահասակների համար
21.00 «Հարցախույզ» հեռուստավիկտորինա
21.30 «2PR» զվարճալի շոու ծրագիր
22.35 Գեղարվեստական կինոնկար

ՄԻՆԵՄԱՔՍ

7.45 Արկածային «Լեգենդ Պոկահոնտասի մասին»
9.25 Կոմեդիա «Եկվորները»
11.20 Կոմեդիա «Մեծը»
13.00 Արկածային «Կապիտան Նեմո-3»
14.10 Ֆանտաստիկ «5-րդ էլեմենտ»
16.10 Կոմեդիա «Կովկասի գերուհին»
17.30 Մարտաֆիլմ «Չգիջել եւ չհանձնվել»
19.05 Մելոդրամ «Մերիլինը եւ ես»
20.40 Հայֆիլմ «Մարոյան եղբայրներ»
22.30 Մարտաֆիլմ «Սահմանին»
00.10 Դրամա «Փոստատարը միշտ զանգում է երկու անգամ»
2.05 Դրամա «Ընկնելով խելահեղության մեջ»
3.35 Թրիլեր «Մեղավորը»
5.20 Մարտաֆիլմ «Պատժիչ ուժ»
6.50 Կոմեդիա «Վերածննդի ժամանակաշրջանի մարդը»

ԱՐՄԵՆԱԿՈՒ

11.00, 16.00 Համերգային ծրագիր
12.00 Գեղֆիլմ
13.30 Մուլտաշխարհ
17.05 Մ/Ֆ «Հերակլեսի սխրանքները»
17.50 «Անատոմիայի դաս»
18.20 Վ/Ֆ «Ճանապարհորդություն դեպի Ֆրանսիա»
19.00 «16»
20.10 Լ. Անանիկյանի մարզական ծրագիրը
20.40 «Իմս ռակուրս»
21.10 «Կենդանիների աշխարհում»
22.10 Գ/Ֆ «Առեւանգել 60 վայրկյանում»
00.20 Գ/Ֆ «Միրախաղ գազանի հետ»

ՎԱՅՐԵՆԻՔ

8.00 Մ/ս-լ «Բազզ Բանի»
8.15 Վերկացիկ
8.30 Մուլտծրագիր
10.00 Գ/Ֆ «Ֆինիշը՝ պայծառ բազե»
11.15 Մուլտծրագիր
13.00 Երալաշ
13.30 Գ/Ֆ «Ասյուարտ փոքրիկը»
15.00 Լուսասփիկ
15.15 Մ/Ֆ «Կախարդված տղան»
16.00 Գ/Ֆ «Սինդբադի 7-րդ ճանապարհորդությունը»
17.15 Մուլտծրագիր
18.00 Մեր հայրենիքի մշակույթը
18.15 Գ/Ֆ «Չառլի Չապլին»
19.00 Արեւիկ-Քենդի
19.30 Վ/Ֆ «Կենդանական գիտակցություն»
20.20 Մուլտֆիլմ
20.45 Մեր հայրենիքի հերիաթները
21.00 Գ/Ֆ «Կապիկների մոլորակը» (2-րդ սերիա)
22.30 Համաշխարհային երաժշտության գանձարան (երեք տենոր-1998 թ.)

ՀԱՅԱՍՏԱՆ — Ռեգիոնալ ցանց

18.05, 18.30, 20.15, 22.00 Տեղական լուրեր
18.15 Մուլտծրագիր
18.50, 21.45 Համերգ
19.00 Բարի լուր
19.30 «Մինյորա»
21.00 Դետեկտիվ սերիալ
22.40 Ա1+ֆուտբոլ
22.50 Դետեկտիվ ժամ

ОРТ

7.00 Բարի լույս
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
10.15, 20.00 Ս-լ «Ընտանեկան կապեր»
11.15 Կատակ կատակի հետեւից
11.45 Ով է ուզում միլիոնատեր դառնալ
12.45, 14.00 «Երալաշ»
12.50 Գրխամոլություն
13.15 Իշխանության բանաձեւ. ԱՄՆ նախագահ. Ջորջ Բուշ
14.05 Գ/Ֆ «Օտարականների դադարք» (3-րդ սերիա)
15.35 Դիսնեյ-ակումբ «Դասամիջոց»
16.15 Մ/ս-լ «Ամերիկյան հեքք»
16.40 «Օբյեկտիվ». Յա. Չուրիկովա
17.00, 22.40 Ս-լ «Կայսրությունը հարվածի տակ է»
18.00 Մեծ լվացք
19.25 Հումորիստական հաղորդում
21.00 Թույլ օղակ
22.00 Ժամանակ
23.45 Մարդը եւ օրենքը
00.30 Գիշերային «Ժամանակ»
01.00 Թեւեր
01.30 Գիշերային հերթափոխ

РТР

6.50-10.00 РТР-ի առավոտը
6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 21.45, 00.15 Լուրեր-Մոսկվա
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Լուրեր
7.10 Ուղղափառ օրացույց
7.15, 8.30 Ընտանեկան նորություններ
7.25, 9.10 Հերթապահ բաժանմունք
7.30, 19.10 Ազդ
7.40, 9.30 Ճանապարհային պարեկ
8.10 РТР-ի փորձագիտությունը
8.20 Ազգային եկամուտ
8.25, 15.20 Լուրեր-սպորտ
8.40, 9.40 Նախաբան
9.15 Բաց մախաստում
10.10 Վավերագրական սերիալ «Մարդու մարմինը»
11.05 Ս-լ «Գորմենգասթ՝ խավարի թագավորություն»
12.20 Ս-լ «Ցանց»
13.05 Երկխոսություններ կենդանիների մասին
14.00 «Ինչ է ուզում կինը»
14.30 Ս-լ «Սիբիլ»
15.25 Մելոդրամ «Սիրո մակույկ» (ԱՄՆ)
16.25 Ս-լ «Վայրի հրեշտակ»
17.25 Ս-լ «Ընկերները-3»
18.20 Ս-լ «Երջանկություն ենք ցանկանում»
19.50 Ս-լ «Կոմիսար Ռեքսը»
20.50 Բարի գիշեր, փոքրիկներ
21.55 Ս-լ «Ընտանեկան գաղտնիքներ»
22.55 Ս-լ «Մարոսեյկա, 12»
00.00 Լուրեր-Մանրամասներ
00.30 Ֆորեստ Ուայթեքերը «Ուրվական շունը. սամուրայի ուղին» ֆիլմում
02.45 Թեժ տանյակ

НТВ

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00, 01.00 Այսօր
7.05, 7.35, 8.10, 8.35, 9.10, 9.35 Առավոտը НТВ-ում
9.55, 20.40 Ս-լ «Սեւ ագռավ»
11.20 Եղանակի տեսություն
11.25 «Քրեական գործ». Անկեղծ խոստովանություն
11.55 Ե. Ստեպանենկոյի շոուն
13.20, 16.40, 19.40 Քրեական գործ
13.35 Գ/Ֆ «ՏԱՍՍ-ը լիազորված է հայտարարել...» (4-րդ սերիա)
15.20 «Դոմինոյի» սկզբունքը
17.30, 21.50 Ս-լ «Բանդիտական Պետերբուրգ»
18.40 Ս-լ «Կեղտոտ գործ»
23.35 Օրվա հերոսը
00.05 Հույժ գաղտնի
01.30 Գորդոն
02.10 Ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության բոլոր աստղերը

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

DEUTSCHE WELLE

Немецкая волна

Русская редакция

В эфире радиостанции "Радио ВАН" FM 103.0 ежедневно в 23.30 кроме понедельника и четверга.
Слушайте самые свежие новости из Европы только в эфире радиостанции "Радио ВАН" FM 103.0

Հետաքրքիր փաստեր եւ բազմաթիվ տվյալներ հայտնիներից:
Մենք կբացենք ձեր առջեւ արվեստի գաղտնիքները՝ արվեստի մարդկանց հետ: Եվ այս ամենը «Ոսկե շարք» հաղորդաշարում: Յուրաքանչյուր երկուշաբթի ժ. 23:00 (կրկնությունը՝ հինգշաբթի ժ. 23:00):
«Ոսկե շարք»- մեկնաբանություններ, իրադարձություններ, երաժշտություն:
«Ռադիո Վանի» գովազդային գործակալություն
Հեռախոս՝ 54-00-02

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. մայիսի 22-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ.** ABBR	Ցուցակ Listed	Առ* Bid: լավագույն գին Best price	Առ* Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Առ* Bid: Քանակ Total qnt.	Վաճառ* Ask: լավագույն գին Best price	Վաճառ* Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառ* Ask: Քանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: նվզ. գին Day low	Կատարված գործարքներ Transactions: առավ. գին Day high	Կատարված գործարքներ Transactions: միջ. կշռ. գին Avg. price	Կատարված գործարքներ Transactions: փոփ.% Avg%	Կատարված գործարքներ Transactions: Ծավալ Volume
ԱՎՏՈՎԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐԻ ԳՆ	AVAG	B	1,500.0	1,500.0	10								
ԵՐ. ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԳՆ	EKQG	B	400.0	400.0	10								
ԵՐ. ԼՈՒՍԱՏԵԽՆԻԿ	ELUS	B	1,000.0	1,000.0	10								
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B	1,500.0	1,500.0	10								
ՀԱՇԻՉ	HASH	B	100.0	100.0	10								
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B	2,000.0	2,000.0	10								
ՀԱՅՔԻՄՄԵՔԵՆԱ	HQMQ	B	1,500.0	1,500.0	10								

* Չբավարարված գնման/վաճառքի (պահանջարկի/առաջարկի) հայտերը առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ:
** 4 նիշից բաղկացած հապավումը բաժնետիրական ընկերության հասարակ անվանական բաժնետոմսի հապավումն է: Արտոնյալ բաժնետոմսի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է P: ՍՊԸ-ի բաժնեմասի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է C0: Տեղեկությունները ներկայացվում են ՀՖԲ-ում ցուցակված այն արժեթղթերի վերաբերյալ, որոնցով տվյալ առեւտրային նստաշրջանի արդյունքում գրանցվել է գնման/վաճառքի հայտ կամ գործարք: ՀՖԲ-ում ներկայումս ցուցակված է 137 արժեթուղթ: Բոլոր գները ներկայացված են ՀՀ դրամով:
ՀՖԲ-ում ցուցակված բոլոր արժեթղթերի գնանշման ամփոփ արդյունքները հրապարակվում են ամսական կտրվածքով:
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում՝ www.armex.am
©Armex

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Աէրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469
Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.՝ 41206
Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112
Ալս Էրգրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422
Ամերիա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140
Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837, 277814
Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674
Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Զաքիյան 8/19
Հեռ.՝ 581578, 566448
Արմբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 542125
Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 524352
Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.՝ 640804
ԷՍ ԿԱԲՐՈՔ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532815
Էտալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Փավստոս Բյուզանդի 97
Հեռ.՝ 539525
Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417, 569680
Կապիտալ-Մենեջմենթ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138
Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ 23109, 30868
Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 528778
Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 544527
Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24/5
Հեռ.՝ 531805
Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

ՍՓՅՈՒՌ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ
590000 + ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ → www.spyur.am www.yellowpages.am

Զանազան

ԱՍՏՂԱ գուշակ 23 մայիս

ԽՈՅ
Սադրանքների եւ ճակատագրի անսպասելի շրջադարձերի օր է: Խուսափեք մարդկանց խոշոր կուտակումներից. ձեզ կարող են համակել հույզերը եւ ամբոխի ընդհանուր տրամադրությունը, ինչը հետագայում կհանգեցնի ափսոսանքի զգացման:

ՑՈՒԼ
Հակասական օր է: Պահանջվում է նպատակների իմաստավորում, գիտությունների եւ արվեստների յուրացում, սեփական արմատների ճանաչում: Հավանական խոչընդոտներն ընդունեք հանդարտությամբ: Օրվա երկրորդ կեսին կծագեն կենցաղային խնդիրներ:

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐ
Վտանգավոր օր է: Եղեք զգույշ եւ շրջահայաց: Թերեւս ձեզանից անկախ պատճառներով բաց թողեք ձեռնտու առաջարկը: Հավանական են ֆինանսական դժվարություններ, կողոպուտներ, արժեքավոր իրի կորուստ: Սիրային գործերում սպասվում է տհաճություն:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ
Օրը նպաստավոր է ինքնամաքրման, վնասակար սովորույթներից, կապերից ձերբազատվելու համար: Ծխող խեցգետինները կունենան այդ վնասակար սովորությունը թողնելու հիանալի հնարավորություն: Այսօր ջանացեք չդիմել դեղերի օգնությանը:

ԱՌՅՈՒԾ
Չմտածված քայլը կարող է բարդացնել անձնական կյանքը: Այցելությունները եւ ուղեւորությունները չեն տա ակնկալված արդյունքը: Ջանացեք ապագային թողնել դժվարությունների մի մասը: Նախընտրելի է հանգստանալ ընտանիքում կամ միայնակ:

ԿՈՒՅՍ
Օրը կարող է լինել շատ ծանր: Գործընկերոջ մասին թյուր պատկերացումները կամ իրավիճակի սխալ գնահատումը կարող են հանգեցնել ֆինանսական կորուստների: Սիրային գործերում հնարավոր է անսպասելի բարդություն:

ԿՇԵՌՔ
Որքան էլ զբաղված լինեք, ջանացեք հնարավորին չափ շատ ժամանակ գտնել երեխաներով զբաղվելու համար: Անձնական կյանքն այսօր կպահանջի զգուշություն, ուշադրություն եւ խնայողություն: Չափազանց մեծ ծախսերն անցանկալի են:

ԿԱՐԻՃ
Պատրաստ եղեք հաջորդ շաբաթվա տհաճություններին եւ լարվածությանը: Առանձնակի ուշադրություն դարձրեք սեփական առողջությանը: Այսօր ձեր ստացած քերծվածքներն անգամ բավական ժամանակ կպահանջեն ապաքինման համար:

ԱՂԵՂՆԱՎՈՐ
Այսօր կենսական ներուժն աճում է, եռանդն ահագնանում: Ձեր աշխուժությունն ու փութաջանությունը դրականորեն կազդեն գործերի վերջնական արդյունքների վրա՝ ստեղծելով նվիրական երազանքների իրագործում:

ԱՅԾԵՂՋՅՈՒՐ
Հավանական են ջղայնություն կամ նյարդային պոռթկումներ: Լավագույն դեպքում դուք կփորձեք ձեր ամենահամարձակ ձեռնարկումներն իրականացնել գլխովին հորձանուտն ընկնելով, իսկ վատթարագույն դեպքում կծագեն ընտանեկան տարաձայնություններ:

ՋՐՀՈՍ
Օրը կարող է լինել շատ ծանր: Հավանաբար իրենց մասին կհիշեցնեն անավարտ գործերը եւ վերջին օրերի չլուծված խնդիրները: Երեկոյան հնարավոր են ինքնազգացողության վատացում, չպատճառաբանված տխրություն, ընկճվածություն:

ՁԿՆԵՐ
Ամենահաջող օրն է կահավորանքը փոխելու եւ հանգստանալու համար: Նոր հանդիպումների եւ ծանոթությունների օր է: Չափազանց մի ոգեւորվեք կարիերայի եւ գործերի հաջողություններով, քանի որ կպահանջվեն նյութական զգալի ծախսեր:

ԽՈՀԱՆՈՑ

Կարտոֆիլով եւ թարմ սնկով ապուր

300 գ կարտոֆիլին՝ 150 գ թարմ սպիտակ սունկ կամ շամպինյոն, 2 գազար, 2 մաղադանոս, 1 գլուխ սոխ, 100 գ պոմիդոր, 1 ճաշի գդալ կարագ, 50 գ թթվասեր, աղը եւ կանաչին՝ ըստ ճաշակի:

Սնկի թարմ, սպիտակ ոտիկները մանր կտրատել եւ յուղի մեջ տապակել, իսկ գլխիկները կտրատել եւ արգանակի կամ ջրի մեջ եփել 40 րոպե: Արմատիքը կտրատել երկար կտորներով, սոխը մանրացնել եւ բոլորը միասին տապակել յուղի մեջ: Կարտոֆիլը խորանարդիկաձեւ կտրատել: Սնկերի ոտիկները, գազարը, մաղադանոսը, սոխը, կարտոֆիլը լցնել ոսկորոտ մսից ստացված եռացող արգանակի կամ ջրի մեջ եւ եփել 20 րոպե: Եփելուց 10 րոպե առաջ ավելացնել կտրատած պոմիդոր եւ աղ: Մատուցել թթվասերով: Այդ ապուրին կարելի է ավելացնել առանձին եփված ուղեղի փոքր կտորներ (100 գ):

529353 Անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Վաճառվում է ամառանոց Կաթնաղբյուր գյուղում (Կոտայքի մարզ), մշտական տաք/սառը ջուր, հոսանք, գազ, հեռախոս, 2400 քմ պտղատու այգի, մեծ լողավազան, հացատուն, ջերմոց... Հեռ. 26-79-92, (022) 2-69-15

Վաճառվում է 2 հարկանի վարչական շենք ԳՈւՄ-ի մոտակայքում՝ 2500 քմ տարածքով, ունի ցանկապատված պարտեզ՝ 5900 քմ, երեք կողմից ճանապարհ, 3-րդ հարկ ավելացման հնարավորություն, հարմար է բուհի, օֆիսի, արտադրության համար: Հեռ. 54 55 17, 56 55 65, 23 87 74:

- Շտապ վաճառվում է 51 անկյունագծով հեռուստացույց եւ տեսամագնիտոֆոն, երկուսն էլ՝ JVC մակնիշի: Գինը 200 դոլար, հեռ. 44 61 27:

Վաճառվում է 3 սենյականոց բնակարան Աղայան 9, 110 քմ ընդ. մակերեսով, վերանորոգված, մշտական սառը/տաք ջրով: Հեռ. 26 79 92, (022) 2 69 15:

Պահանջվում է **վարձով** բնակարան փոքր կենտրոնում, մատչելի գնով, հեռ. 58 38 68, փեյջեր 1137:

- «Երեւանվեքլինյուս» անգլերեն լեզվով թերթին հարկավոր են գովազդային գործակալներ՝ առնվազն 1 տարվա աշխատանքային փորձով, մանրամասների համար զանգահարել՝ 58 15 39, ժ. 14:30-18:30:

Վաճառվում են ակվարիումներ՝ 20-120 լ տարողությամբ, տարբեր չափերի եւ ձեւերի: Ընդունվում են պատվերներ: Հեռ. 73-33-92 (ժ. 18:00- 22:00):

Վաճառվում է OPEL KADET մակնիշի ավտոմեքենա: Հեռ. 63-65-34:

Վաճառվում է արտադրատարածք Եղվարդում, ընդ. մակերեսը՝ 3600 քմ, որից 850 քմ-ն շենքեր, շինություններ, 16 միավոր տարբեր նշանակության հաստոցներ: Հեռ. 26-54-69 (երեկոյան):

Վաճառվում է մետաղյա ավտոտնակ Դեմիրճյան փողոցում: Հեռ. 58-38-68:

Շտապ վաճառվում է պտղատու այգի Բյուրականում, լավ մշակված, 1400 քմ, կա մետաղյա տնակ: Հեռ. 58-38-68:

Վաճառվում են հրապարակին մոտ սեփականաշնորհված տներ եւ հողատարածք 740 քմ: Հասցեն Ա. Միրյան 14: Հեռ. 56-44-86:

Վաճառվում է ռուսական շրիֆտով գրամեքենա «DELUX», ֆրանսիական, գունավոր պատճենահանման սարք CANON CJ7՝ շատ ցածր գներով: Հեռ. 58-38-68:

Վաճառվում է ռուսական սովետական հանրագիտարան (33 հատոր): Գինը՝ 50 դոլար, Հեռ. 53-06-98:

Փոխանակում եմ Երեւանի կենտրոնում գտնվող 76 քմ տարածքը մայրաքաղաքի մերձակայքում գտնվող առանձնատան հետ: Հեռ. 09423833:

Վաճառվում է մեկ հարկանի տուն Աշտարակի շրջանի Ձորափ գյուղում, բոլոր հարմարություններով եւ 1600 քմ պտղատու այգու տարածքով: Հեռ. 56-04-03:

- Վաճառվում է Կենտրոնում 80 քմ կիսանկուղային տարածք: Եռաֆազ հոսանք, ջուրը՝ մշտական: Հարմար է օֆիսի, սաունայի, բարի եւ այլ օբյեկտներ կառուցելու համար: Հեռ. 529-353, բջջ. (09)429353:

Վաճառվում է 2 սենյականոց բն. 9/9 հարկ, դարձրած 3 սենյականոց, ընդ. մակերեսը 66 քմ, Շարուրի փող. (Չարբախ): Գինը՝ 5000 դոլար: Հեռ. 46-64-13 (ժ. 18-ից հետո):

Վաճառվում է 2 սենյականոց բն., դարձրած 3 սենյակ, Պուշկինի փ. 9/2 հարկ, ընդհ. տար.՝ 80 քմ, մաքուր վիճակ, շքապատշգամբ, գինը՝ 26000 դոլար: Հեռ.՝ 570908:

Վաճառվում է 2 սենյականոց բն. Սարյան փ. (կենտրոնական փոստատան հարեւանությամբ) 4/2 հարկ, 72 քմ ընդհ. տարածքով, բարձր առաստաղ, միջին վիճակ, գինը՝ 18000 դոլար: Հեռ.՝ 570908:

Վաճառվում է 2 սենյականոց բնակարան: Ամառանոցային 202 Վ շենքում (նախկին Կանաչի հանգստյան տուն), 4 հարկանի շենքի 2-րդ հարկ, կապիտալ վերանորոգված: Հեռ. 65-23-32:

Վաճառվում է 3 սենյականոց բն. Հերացի փ. 7/6 հարկ, ընդ. տար.՝ 105 քմ, միջին վիճակ, վերելակ, գինը՝ 32000 դոլար: Հեռ.՝ 570908 (Գարիկ):

Վաճառվում է 3 սենյականոց բն. Մաշտոցի պ. 5/1 հարկ, 75 քմ ընդհ. տարածքով, մաքուր վիճակ, տարածքը հարմար է օֆիսի համար, գինը՝ 35.000 դոլար: Հեռ.՝ 570908:

Վաճառվում է 3 սենյականոց բն. Պուշկինի փ. 3/2 հարկ, ընդհ. տար. 120 քմ, միջին վիճակ, փայտե ծածկեր H=3,20 մ, գինը՝ 42.000 դոլար: Հեռ.՝ 570908:

Վաճառվում է 4 սենյականոց բնակարան Գյուլբենկյան 2/1, 14/12 հարկ (ժամացույցի գործարանի հարեւանությամբ), հին վերանորոգմամբ, վերելակով, ջուրը՝ ժամով, հեռ.՝ 26-89-05, գինը՝ 13.000 դոլար:

Շտապ վաճառվում է 4 սենյականոց լավ վերանորոգված բնակարան Հարավ-արեւմտյան Ա1 թաղամասում, ընդ. տարածքը 88 քմ, 9-րդ հարկ, մետաղյա դուռ, մեծ պատշգամբ՝ կամարով միացրած ճաշասենյակին, մանսարդի հնարավորություն: Հեռ. 72-79-85: Գինը՝ 8000 դոլար:

Վաճառվում է 4 սեն. բնակարան Մալաթիա թաղ. (Լույս աստղի հարեւանությամբ), ընդ. մակ.՝ 105 քմ, 2 տնս. պատշգամբով, բարվոք վիճակում: Հնարավոր է փոխանակում 1 եւ 3 սենյականոց բնակարանների հետ: Գինը՝ 13.000 դոլար: Հեռ. 77-09-37:

Վաճառվում է բջջային հեռախոս PANASONIC EB-BSD90G, գինը՝ 100 դոլար: Հեռ. 09487069:

Վաճառվում է բջջ. հեռախոս SIEMENS S 25, գունավոր էկրանով, գինը՝ 85 դոլար: Հեռ. 09429353:

Վաճառվում է բջջ. հեռախոս NOKIA 6210, գինը 130 դոլար: Հեռ. 09430271:

Վաճառվում է բջջ. հեռախոս SIEMENS S 25 l, գինը 165 դոլար: Հեռ. 09428243:

- **Կազմակերպում ենք** հարսանյաց եւ այլ հանդիսություններ, ապահովում ենք բարձր որակ: Հեռ. 09 40 81 46

Վաճառվում է 3 սենյականոց բնակարան, Ավան, Զարենցի թաղ. 11 շենք, 14 հարկ/9-րդ հարկ: Գինը 7000 դոլար: Հեռ. 22-81-78:

Վաճառվում է 3 սենյականոց բնակարան (120 քմ) ֆիզ. ինստիտուտի 1-ին հարկ (3 հարկանի), ավտոտնակ, նկուղ: Գինը՝ 35000 դոլար: Հեռ. 34-51 86:

Վաճառվում է OPEL-RECORD մակնիշի ավտոմեքենա: Հեռ. 23-39-98:

- **Տրվում է վարձով** 17 քմ տարածք Ամիրյան 13 հասցեում: Հեռ. 22-60-02, 53-01-96:
- **Տրվում է վարձով** 3 սենյականոց բնակարան Գարեգին Նժդեհի հրապարակում: Մշտական ջուր, ARISTON, կահավորված: Գինը 100 դոլար: Հեռ. 46-09-71:
- Վաճառվում է 800 քմ **տուն-հողամաս** Օշականում: Գինը՝ պայմանագրային: Հեռ. 4-40-71:
- Վաճառվում է 1200 քմ սեփականաշնորհված տնամերձ **հողամաս** «Հայֆիլմի» հարեւանությամբ (Քասախ-Ավան): Գինը պայմանագրային: Հեռ. 57-70-91:
- **Մերսման** որակավորում ունեցող բժշկուհին հրավիրում է բուժական, կազդուրիչ, կետային եւ ընդհանուր մերսման: Հեռ. 22-92-92 (ժամը 10:00-16:00), 25-92-29:

Վաճառվում է մետաղյա ավտոտնակ՝ 2,5x6: Հեռ. 23-91-33:

- **Կգնեմ** օգտագործված լվացքի մեքենա: Հեռ. 53-04-39, Տիգրանին:
- **Անդրեաս Սեւոյանը փնտրում է** 1943 թ. Ստեփանավանում իր հետ 6 ամիս ծառայած Լեոնարդին: Հեռ. 65-22-36:
- Վաճառվում են **«գլյուկոմետրեր»** արյան մեջ շաքարի տոկոսը 30 վրկ. չափելու համար եւ պահեստային տեստ-թղթիկներ: Հեռ. 24-17-65:

Վաճառվում է 2500 քմ պտղատու այգի՝ ցանկապատված, մշտական ոռոգման ջուր, 700 պտղատու ծառերով: Գինը՝ պայմանագրային: Հասցեն՝ ք. Աբովյան Հեռ. 2-37-77:

- Վաճառվում է 1600 քմ ընդհանուր տարածքով **հողամաս** Աշտարակի շրջանում: Տարածքում երկու 3 հարկանի տուն, լողավազան, հոսանք, ոռոգման եւ խմելու ջուր, 150 պտղատու ծառ: Գինը՝ 20.000 դոլար: Հեռ. 52-54-23:

Վաճառվում է ամառանոց, գյուղ Քասախ, 2 սենյակ, բնակ. տարածքը 36 քմ, պատշգամբ, արեւկող գեղեցիկ տեսարան, 400 քմ հողամաս, ոռոգման եւ խմելու ջուր, հոսանք, չբնակեցված: Գինը՝ 3000 դոլար: Հեռ.՝ 55-04-45:

Կանանց, տղամարդկանց սեռավարակների, սեռական խանգարումների, անպտղության ախտորոշում եւ բուժում: Հեռ. 22-92-92 (10:00-16:00) կամ 09423059:

Դիսբակտերիոզների եւ ստամոքսաաղիքային մյուս հիվանդությունների բուժում դեղորայքով եւ դեղաբույսերով համակցված: Հեռ. 22-92-92 (10:00-16:00):

Բուժական, կազդուրիչ եւ կետային մերսում: Հեռ. 22-92-92 (10:00-16:00), 25-92-29 (17:00-22:00:

- Արեւելահայերեն, արեւմտահայերեն դասական եւ աբեղյանական ուղղագրությամբ գրերի խմբագրում, հրատարակության պատրաստում եւ սրբագրում, թարգմանություններ: Հեռ. 48-52-16, 53-20-29, Գեւորգ:

Բուժում: 1. Նեւրոզներ, վախ, դեպրեսիա, հիստերիա... 2. Նեւրալգիաներ: 3. Մաշկավեներական հիվանդություններ: 4. Հենաշարժողական համակարգի խնդիրներ: 5. Ինֆեկցիոն բարդույթներ: 6. Իմպոտենցիա (ցանկացած մակարդակի): 7. Մերսում բուժական, առողջարարական: Վճարը՝ բուժումից

Սկանվորդ

1

- Կղուղանոց խճուղու վրա
- ①
- Արագ քուն, մտապատկեր
- Գրող Ղեւոնդ ...
- Ոչ հեռակա ուսուցում
- ④
- «Ելակետ» աղբյուրի համար
- Երբ Մակարեւիչը եփում է
- Նորք
- «Գյուղում մեծացած» լավաշ
- Ռադիոլսող
- Երեւանյան տոն. «Ոսկե ...»
- Մունետիկ
- Չիաքարշ «օրյակ»
- Կարգի «քեբեւակի» խախտում

2

- Բոլոր տառապողների «մայրը»
- Բրեզենտե «բնակարան»
- Տարածության անգլ. միավոր
- Չիամազ
- Բելառուս Մինսկ, Ադրբեջան ...
- Քաղաքն իր գետով (Էստոնիա)
- Լեհ գրող ... Լեմ
- Ոչ աշխարհիկ «դասակարգ»
- Սրինգը Ասիայում
- Բեռլինի երբեմնի այլընտրանքը
- Թե անցք չունի քորոց է
- Բնական ռեսուրս
- Ուսապարկավոր մարդկանց զբոսանք
- «12 աթոռում» Նիկուլինի դերը
- Սուրճ մրուր, գինի ...
- Մատովակի մատուցածը
- Առագաստանավի «շարժիչ»
- Նաքարյանի երազի «սարսափը»
- Ծաղրի, նախատինքի առարկա
- «... հայի սրտից բխած»
- Իտալուհին դերասան Մոնիկան
- Կրոնավորի հագուստ
- ⑤
- «Հարսնացուն հյուսիսից», քեռին
- Քաղաք, հյուրանոց, կոնյակ
- Կորկոտ, բլղուր
- Լատիներեն ճնշում
- Հին հայկական նոյեմբեր
- Նույնն է, ինչ հովազը
- Ազնվազարմ արաբ
- Գիլան Յան, Դիլան ...
- Պաշտոնական «կերուխում»
- Ուտելիք տապակող աման
- Հռոմի պապ, նստավայր
- «Համարյա հայ» ինգամարտիկ

3

- ... Ավետիսյան
- Շուրիկի փախցրած «հարսնացուն»
- «Վայրի ծաղկապարան»
- ԱՄՆ Վաշինգտոն, Կանադա ...
- Թոմաս Մորի «երազային» կղզին
- Անմեղության ապացույց
- «Ժիգել» բալետ
- Եւ պտուղ, եւ միավոր
- Հորովել, ... ու ցանք
- Ծնողներից զրկված
- ③
- Դարպասի գիշերային փականք
- Երգչուհի ... Դենս
- Ստրաուսի «հոբբին»
- Ֆիզիկա, լույս, ոսպնյակ
- Մրցության առաջատար
- Վարդագույն քաղաք
- Վուլգա, վտակ
- ②
- ... ու մորուս
- Թվային «գրաֆիկա»
- Ստորոգյալ
- Հարգանքի «հարեւանը»
- 007 գործակալը
- Հին Հռոմի սենատի որոշում
- Սոլի բանալու «բացածը»
- Ծնած կովի առաջին կաթը
- Տոնածառը «հայրական տանը»
- Էլեկտրաունակության միավորը
- Բացարիկ հնարավորություն

4

- Ժառանգական հերթափոխ
- Հեռուստատեսային «սեանս»
- «Միշտ դեպի իրեն» գործիք
- Եկեղեցական երգիչ. շարքային
- Ձու ածելու, ճուտ հանելու տեղ
- Զոքանչի մյուս դուստրը
- Բենզինի «տարան» մեքենայում
- Ծաղկի «կտոր»
- Կարտոֆիլից պատրաստված խյուս
- Հայ, ազգանուն, վերջածանց
- Ալֆայի «պոչից կպածը»
- Հնձվորի ձեռքի գործիքը

5

ՄԱԶԾ

ՄԱԶԾ-ի ARM 98/007 ծրագիրը հայտարարում է բաց մրցույթ-վաճառք տրանսպորտային միջոցների համար. Տոյոտա Լենդ Կռուզեր 80՝ 1997 թ. արտադրության, վազքը՝ 208,000 կմ, դիզելային շարժիչով եւ ՎԱԶ 21213 Նիվա՝ 1998 թ. արտադրության, վազքը՝ 117.000 կմ: Ցանկացողները կարող են տեսնել վերոհիշյալ մեքենաները ս. թ. մայիսի 29-ին, ժ. 15:00-17:00 եւ ներկայացնել իրենց առաջարկները յուրաքանչյուր մեքենայի համար փակ ծրարներով, մինչեւ ս. թ. մայիսի 30-ը, ժամը 16:00-ը, հետեւյալ հասցեով՝ Կառլ Լիբկնեխտի 14:

ՄԱԶԾ-ի հայաստանյան գրասենյակն իրավունք է վերապահում ցանկացած պահին մրցույթի արդյունքները չեղյալ համարել եւ տեղեկացնում է, որ ավտոմեքենաների հետ կապված բոլոր վճարումներն իրականացվելու է շահողի կողմից:

Մանրամասների համար դիմել՝
Գագիկ Շահինյանին, հեռ.՝ 58 31 94 կամ 56 03 40
Արայիկ Մանուկյանին. հեռ.՝ 09400637

ՅՈՒՆԻԲԱՆԿ ЮНИБАНК

«Յունիբանկը» եւ Մոսկվայի «Յունիաստրում» բանկը ներկայացնում են դրամական փոխանցումների արագ, մատչելի եւ նոր համակարգ- **Unistream Money Transfer**: **Unistream-** դրամական փոխանցումներ առանց հաշվի բացման՝ վճարելով ընդամենը փոխանցվող գումարի **1** տոկոսը, **Unistream-** հարմարավետ եւ հուսալի փոխանցումներ **Հայաստանից Ռուսաստան** եւ **Ռուսաստանից Հայաստան**: Հայաստանի մարզեր, Արցախ եւ հակառակ ուղղությամբ փոխանցվող գումարի միջնորդավճարը կկազմի **1,5** տոկոս: **Միջնորդավճարը գանձվում է միայն փոխանցողից:**

Unistream- գումարը հասցեատիրոջը կհասնի 1 ժամվա ընթացքում:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ Մոսկվա 785 05 80, 787 11 73, 797 58 03:

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Ամիրյան 12
Հեռ.՝ 53 98 70, 53 98 71, ֆաքս՝ 53 30 52
Յունիբանկ- իրական ներդրումներ

www.unistream.ru www.unibank.am

Բազմաթիվ հնարավորությունների Ձեր հանգրվանը՝

Այսօր «Յունիբանկը» մատուցում է Հայաստանի բանկային շուկայում առկա բոլոր ծառայությունները: Ավելին՝ «Յունիբանկն» առաջինն է իր հաճախորդներին նորագույն բանկային տեխնոլոգիաները ներկայացնելու գործում: Այսպես, «Յունիբանկը» հրավիրում է Ձեզ օգտվելու Ռոյթերզ համակարգի միջոցով Ռուսաստանի ֆինանսական շուկաներում գործարքներ կնքելու հնարավորությունից: Ֆինանսական գործարքների լայն ընտրանի, ակնթարթային տեղեկատվություն եւ վերլուծական ծրագրեր, ապահով կապ՝ այս ամենն առաջին անգամ Հայաստանում:

Մեկ այլ նորույթ. Մաստեր Քարդ Վիրչուըլ, էլեկտրոնային քարտ, որը թեկուզ գոյություն չունի ֆիզիկապես, բայց Ինտերնետի միջոցով գնումներ կատարելու հնարավորություն է տալիս: Չափազանց մատչելի այս քարտը շատ հարմար վճարամիջոց է ինտերնետում գնումների եւ ծառայությունների դիմաց վճարման համար:

Անհատական պահատեղեր

«Յունիբանկը» բազմատեսակ ծառայությունների շարքում, հաճախորդներին առաջարկում է նաեւ չհրկիզվող անհատական պահատեղերի նոր ծառայություն, որի շնորհիվ Դուք այլեւս մտահոգություն չեք ունենա Ձեր թանկարժեք իրերը, փաստաթղթերը պահելու համար: Իսկ մեր աշխատակիցները կաջակցեն Ձեզ այս ծառայությունից օգտվելիս:

Հաճախորդների սպասարկումն առավել հարմարավետ դարձնելու համար առաջարկում ենք երեք տարբեր չափերի պահառության արկղեր:

(բարձրություն x լայնություն x խորություն) մմ

Չափերը	Սակագներ (ԱՄՆ դոլար)				
	7 օր	14 օր	30 օր	180 օր	365 օր
փոքր 100x220x480	9	12	18	35	45
միջին 200x220x480	12	18	23	45	60
մեծ 200x450x480	18	23	35	60	70

«Յունիկբանկը» հրավիրում է Ձեզ օգտվելու սպասարկման այս տեսակից:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայկոոպը հրավիրում է աճուրդի
Այն տեղի է ունենալու 2002 թ. հունիսի 4-ին, ժամը 12:00-ին, Հայկոոպի շենքում
Հասցեն՝ ք. Երեւան, Խանջյան 13

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ
«ԳԱՎԱՌԻ ՇՈՒԿԱ» ՍՊԸ-ՈՒՄ ՀԱՇՎԱՌՎՈՂ
ՈՐՈՇ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

(հազ. դրամ)

հ/հ Վաճառվող գույքի անվանումը	Վաճառքի մեկն. գինը	Աճուրդի մասնակց. վճարի չափը
1 - պահեստ (քարից)	644.0	32.0
2 - պարիսպ (քարից)	207.0	10.0
3 - պահակատուն (քարից)	48.0	2.0
4 - օժ. կնտ. շենք (քարից)	485.0	24.0
5 - գր.խանութ. (հավ. մետաղ. տաղ.)	752.0	38.0
6 - ավտոմ. ԳԱԶ-53 պ/հ 28-40 ԱՊՖ	78.0	4.0
7 - ավտոմ. ԳԱԶ-242 պ/հ 28-40 ԱՊՐ	227.0	11.0
8 - ՄԱԶ ավտոմ. հետեւի կամրջակ	16.0	1.0
9 -Ա- կցորդ ԱԼԿԱ-13 պ/հ 2147 ԱՊ	134.0	7.0
10 - էլեկտրական կառ	85.0	4.0
11 - Այրիվանի «Սեւան» հ/խ (տ. մետաղից)	400.0	20.0
12 - Այրիվանի հ/խոհ. հիմն. միջոցներ	99.0	5.0

Աճուրդը կայանալու է դասական եղանակով

Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ 2002 թ. հունիսի 3-ը, ժամը 16:00 աճուրդային հանձնաժողովին պետք է ներկայացնեն.

- աճուրդին մասնակցության հայտը
- աճուրդին մասնակցության վճարի անդորրագիրը, մուտքագրման հաշիվն է 142010012508, Ագրոբանկի «Աղասյան» մասնաճյուղ

Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել աճուրդային հանձնաժողովին:

Հեռ.՝ 54-15-04

ԱԳՆԵՍ ԱՎԱԳՅԱՆԻ

ստեղծագործությունների ցուցահանդես

Բացումը տեղի կունենա
մայիսի 24-ին, ժամը 14:00-ին,
Թեքեյան կենտրոնի ցուցասրահում:

Կազմակերպիչ՝ «Ազգ» օրաթերթ:
Ցուցահանդեսը բաց է մայիսի 24-28-ը ամեն օր, ժամը 11:00 - 17:00

Մուտքն ազատ է

Победительница лотереи
GREEN CARD
Ищет финансово обеспеченного спутника для выезда в США
Тел. (09) 40 11 63

Победитель лотереи
GREEN CARD
Ищет финансово обеспеченную спутницу для выезда в США
Тел. (09) 40 11 63

«Անի Տուր» տուրիստական գործակալությունը ապրիլի 27-ից կազմակերպում է 7-10-օրյա շրջագայություններ հետեւյալ երթուղիներով.

7-օրյա՝
Կարս, Անի, Իգդիր, Բայազետ, Նպատ լեռ, Տրդատաքար, Վան, Վարագավանք, Աղթամար կղզի, Խնուս, Էրզրում, Սարիղամիշ:

9-10-օրյա ուղեւորությունների ընթացքում նշված երթուղին կհամալրվի հետեւյալ վայրերով՝
Թավրիզ, Մակու (Թադեի վանք), Նեմրութ լեռ, Բիթլիս, Մուշ (Առաքելոց վանք, Սուլուխի կամուրջ), Սասուն (Գելիգուզան, Մամալ):

Մեր հասցեն՝
Երեւան, Հանրապետության հրապարակ, Միությունների տուն, 79-րդ սենյակ Հեռ. 56-00-08, 57-55-76

Օգտագործե՛ք Ձեզ ընձեռված բացառիկ հնարավորությունը:

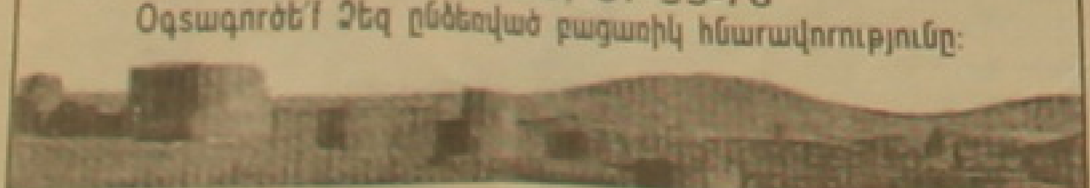

Մեծարման եւ գնահատանքի ցերեկույթ նվիրված միջազգային լրագրող
ՋՈՐՋ ՏԵՐ-ԲԱՐԹՈՂԻ
գործունեության 50-ամյակին

Կազմակերպությամբ՝
- Հայաստանի ժուռնալիստների միության
- «Գեւորգ Սոմջյան» բարեգործական հիմնադրամի
- «Ազգ» օրաթերթի խմբագրության

Տեղի կունենա 2002 թ. մայիսի 25-ին, ժամը 14:00-ին, Արամ Խաչատրյանի տուն-թանգարանի դահլիճում:

Ցերեկույթի վերջում ելույթ կունենան՝ «Նոր անուններ» երաժշտախմբի փոքրիկ կատարողները եւ Գյումրու «Գոհար» երգչախումբը:

Մուտքն ազատ է

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ջինիշյան հիշատակի հիմնադրամը հայտարարում է նախագիծ-առաջարկների մրցույթ՝ նվիրված փախստական ընտանիքների երեխաների հիմնախնդիրների լուծմանը:

Մրցույթին հրավիրում ենք մասնակցելու ՀՀ տարածքում գործող տեղական հասարակական կազմակերպություններին:

Մրցույթի պայմաններին ծանոթանալու համար կարող եք դիմել ՋՀՀ գրասենյակ երկուշաբթիից-հինգշաբթի օրերին, ժամը 10:00-13:00, հետեւյալ հասցեով՝

ք. Երեւան, Աբովյան փ. 34, բն. 7
Հեռ. 52 43 82, 54 44 18

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ 21-ը հունիսի 2002 թ.:

«Գինգ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության՝ 22. 05. 2002. Գինը՝ 100 դրամ